

Brassói Lapok

Előfizetési példány

Árusításba nem hocsáthaló!

XL. évfolyam

197 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Péntek

1934. évi augusztus 31

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: Brassóban a kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 70 lej, máshol 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — **Külföldre:** negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETÉSEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegrészen 6 lej, páratlan (jobb) szövegrészen 8 lej negyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK NAGYBÁNYÁT!

Új magyarok, — csunya magyarok

Irta: Asztalos Sándor

Brassóvarmegye prefektusa udvarias hangú átiratot juttatott el hozzánk, a mely magyar fordításban a következőket tartalmazza:

„1934 szeptember 1-én 16 órakor Fényes Samu ur, az „Új magyarok” című lap igazgatója a vármegyeház tanács-termében előadást tart a Habsburg monarchiáról és a békeszerződések revíziójáról.

Kérjük, szíveskedjék ezt lapjában közölni, hogy a brassói közönség az előadáson minél nagyobb számban vegyen részt.”

Brassóvarmegye prefektusa, — őszintén mondjuk ezt — felvilágosodott és értékes ember, aki még a mai körülmények között is nagyon becsületes és tiszta intenciókkal törekszik nehéz hivatását betölteni. Ahogy mondani szokták (sajnos, kezdünk erről a szokásról leszokni), megértő a kisebbségek felé.

Amint látja, ezáltal is eleget teszünk a kérésének. Közreadjuk a felhívását, de mi egyetlen olvasónknak sem tudjuk ajánlani, hogy menjen el a Fényes Samu előadására. Még akkor sem, ha erre a prefektus ur szólít fel bennünket.

Ellenben itt adjuk ennek az állásfoglalásnak indokait:

Két nemzedék harcát öleli fel Fényes Samu multja. Ott állott a liberális jelszavakkal induló Magyarország születésénél és ott állott a halálánál is. Aktív szerepe volt mindig és hosszú időn keresztül tagadhatatlanul jóhiszemű szerepe is. Volt idő, amikor a legnehezebb feladatot vállalta: jogaihoz juttatni a kisebbségek magyar parasztot, kivinni az állati sorból, szabad levegőre juttatni a bérést az ölből, földhöz juttatni azt, akinek a föld isteni öröksége, az élete, az imádsága az a földdarab, amit megmunkálhat. Mi, akik ott nőttünk fel mellette, tisztelettel néztük ezt a munkát, a toll és a szó kétös harcát, egy olyan eszme szolgáltatásában, amelyért akkor Fényes Samuval együtt nemcsak sokan éltek, de sokan el is pusztultak.

A szimbóluma ennek a harcnak Kuruc Feja Dávid volt. Elmosódó emlékeken keresztül is kristálytisztá éposza a szabadságnak a kassai főbíró monumentális alakján keresztül.

Ezt a multat láttuk magunk előtt, amikor egyetlen szavunk sem volt eddig Kuruc Feja Dávid romániai változatához.

Hetven évvel a vállán, tiz gyötrelmes emigrációs év után, Fényes Samu új hazát keresett és talált Romániában. És az új hazához egy darab kenyert is. Ez a kenyér az első pillanatban sem volt rendes, de a megalkuvás annyi kegyetlen példája után megtanultunk kevésbé igényesek lenni. Nem kívántuk zavarni egy alkonyba hajló élet utolsó görcsös kapaskodását a fizikai létfenntartás szalmaszála után.

A prostitúciót sohasem tartottuk az egyenlőségnek, kitermelte a társadalom, amely szintén csak azt adhatja mindig, ami a lényege. De ha el is fogadtuk, mint egy rosszul felépített társadalmi rendszer kényszerű velejáróját, az izlésünk tiltakozhat és tiltakozik is ellene. Megkövetelhetjük, hogy ezt a mesterséget csak mellékutakon és esendben gyakorolják és aki gyakorolja, ne sikoltozzék az állgyöngyöségtől, hogy jobban megfizessék érte.

A Reichspost fantasztikus leleplezései szerint

Németország titkos katonai szerződést kötött Jugoszláviával Olaszország és Ausztria megtámadására

A német birodalom határait kiterjesztik Triesztig — Jugoszlávia megkapja Karintiát

Jeftics jugoszláv külügyminiszter megcáfolja a Reichspost leleplezéseit

Bécs, augusztus 30.

Az osztrák kormány felhivatalos lapja, a Reichspost keddi száma első oldalán egész Európában hatalmas szenzációt keltő tudósítást közöl

Németország és Jugoszlávia készülődéséről Olaszország és Ausztria ellen.

A tudósítást súlyosabbá teszi az a tény, hogy a Reichspost a kormány lapja s így csak a kormány tudtával és jóváhagyásával láthatott napvilágot.

A Reichspost szerint

a Jugoszláviába szökött osztrák nemzetiszocialisták a jugoszláv kormány támogatásával légióba tömörültek és rövidesen megtámadni készülnek Ausztriát.

A lap pontos adatokkal támasztja alá értesülését és azt írja, hogy a Jugoszláviába szökött osztrák nemzetiszocialisták parancsnoka, Kammerhoffer bécsi berkekedő, aki szintén átszökött Jugoszláviába. Kammerhoffer

a menekült osztrák nemzetiszocialisták főbiztosának nevezi magát és így írja alá a légió számára kiadott parancsokat.

A menekültek bőven el vannak látva pénzzel, a hatóságok messzemenő támogatását élvezik.

A Jugoszláviába menekült osztrák légió célja

még Papennek Bécsbe való visszatérése előtt betörni Ausztriába

és ezzel elkerülni azt a vádat, hogy a légionisták Németország tudtával és támogatásával hajtották végre a támadást. A menekülteknek kellő pénz és fegyver áll

rendelkezésre a támadás végrehajtásához.

A továbbiakban a Reichspost olyan messzemenő elgondolásokat fűz az osztrák légió betöréséhez, amely méltán okozott szenzációt világszerte.

A Reichspost szerint ugyanis

Németország arra törekszik, hogy Ausztria ezt a betörést nyílt hadiállapot bejelentésére használja fel. Németországnak titkos megegyezése van Jugoszláviával, amely szerint ebben az esetben Németország azonnal megszállaná a Trieszt és Corina közötti területeket és Trieszt lenne a német birodalom déli kikötője. A német hadsereg

előnyomulna egész a Tauer-hegyláncig, hogy a környező területről biztosítsa Triesztig terjedő uralmát.

Jugoszlávia Ausztria megtámadásához és a német hadsereg előnyomulásához nyújtott segítségért megkapná Karintiát. Németország és Jugoszlávia célja a terület még a Népszövetség őszi ülészaka előtt akarják végrehajtani, hogy kész helyzetet teremtsenek, mielőtt még valamilyen oldalról beavatkozás történhetik.

Ez a Reichspost közleményének lényege, amely természetesen óriási szenzációt keltett s a bécsi és a külföldi lapok tudósítói igyekeztek illetékes helyről hozzájárulást keresni a Reichspost cikkéhez.

Cáfol a jugoszláv külügyminiszter

A Telegraf-iroda munkatársának sikerült telefonon összeköttetést kapni a Bledben nyaraló Jeftics jugoszláv külügyminiszterrel, akit felkért, hogy nyilatkozzék a Reichspost közleményére.

A jugoszláv külügyminiszter élesen tiltakozott a Reichspost leleplezései ellen és kijelentette, hogy Jugoszlávia nem gondol határainak megváltoztatására és újabb területeket nem igényel.

Vakmerőségnek minősíti azt az állítást, hogy Jugoszláviának titkos katonai szerződése volna Németországgal.

Jeftics végül azt a kijelentést tette, hogy

egyebet egyelőre nem hajlandó mondani, mert a Reichspost közel áll az osztrák kormányhoz, tehát elvárja, hogy az osztrák kormány diplomáciai uton

terjeszti elő a Reichspost vádjait és ezen az uton vár feleletet is.

HOGYAN VÁSÁROLTA MEG
HABICHT
A PARASZTSZÖVETSÉGET

Remertern gróf, Ausztria állambiztonsági kormánybiztosa megállapította: az osztrák parasztszövetség, a Landbund és a nemzetiszocialisták között nyílt megegyezés volt. Előterjesztésére a kormány a parasztszövetséget tegnap feloszlatta.

A parasztszövetség ellen lefolytatott vizsgálat során megállapították, hogy Lindauer, a parasztszövetség főtitkára, már februárban bizalmas tárgyalásokat folytatott Habichttal

az Ausztria ellen indított német nemzeti-

get fenyegetik, de nem harcolunk Románia ellen. Nem fekszünk és nem fektetjük, olcsó babérokért, a magyar kisebbséget sem a történelem száguldó szekere alá. A kenyérért verekszünk.

Ezt a harcot — galádul elgáncsolják a Fényes Samuk, akik magyar névvel és magyar szóval hirdetik, hogy itt nem a magyar kisebbség életlehetőségéért folyik a harc, hanem a revízióért.

Érvet szállítanak annak az elbetegesedett sovinizmusnak, amely most holdog felszabadultsággal veri ki az utolsó falat kenyeret a magyar tanító, a magyar vasutas és a magyar nyugdíjas szájaiból.

Fényes Samu ne hordja dicsekedve szerte az országban sáros hátú peplosát revízióellenes harc ürügye alatt. Nem vagyunk revizionisták és magyar harcot csak abban az értelemben folytatunk, hogy meg akarjuk teremteni a romániai magyar kisebbség életlehetőségét. Egy túlfutott nacionalista légkör lángjából kimenteni minden magyar értéket és egzisztenciát. Harcolunk a magyar tanító és a magyar gyermek iskolájáért, harcolunk a magyar tisztviselő és munkás kenyéréért, a magyar paraszt kis földdarabjáért, a nyugdíjas száraz kenyéréért. Harcolunk mindazok ellen, akik ezt az életlehetősé-

Amikor az égig ordít ez a panasz, ne jöjjön Fényes ur a Habsburgokról és a revízióról szónokolni, hanem erről beszéljen ez a lengőszakállú Csöppség, ha mer és dokumentálni akarja erkölcsi kompetenciáját.

Prefektus ur, nekünk ez az aktuális kérdés és — figyelje el — nem a Habsburgok ügye és nem a revízió.

Ne magyarázza félre és ne tekintse tehát az Ön személye elleni udvariatságnak, ha ebben a csunya köntösében az erdélyi magyarság nem óhajtja viszontlátni Fényes urat.

szocialista mozgalom vezetőjével s ugyanakkor

megkötötték az egységet az együttműködésre.

A parasztszövetség 380 ezer szüllyet kapott a nemzetiszocialistáktól, hogy gépkocsikat és fegyvereket vásároljon és főképpen azért, hogy az osztrák alkotmány-módosítást lehetőleg megakadályozza.

Habicht azzal adta a pénzt, hogy

„ha másként nem megy, meg kell vásárolni a dísznókat”.

Ausztriában igen nagy felháborodással fogadták a parasztszövetségről küldött leleplezéseket, mert éppen ebben az alakulatban vélték Dollfuss legbiztosabb támaszát a nemzetiszocialistákkal szemben.

HATÉVI SÜLYOS BÜRTONT KAPOTT MÜLLER OTTÓ

A bécsi tartományi bíróság tegnap hatévi súlyos bürtönre ítélte Müller Ottó szociáldemokrata vezetőt, a februári felkelés egyik vezetőjét.

Müller a forradalom leverése után Oroszországba szökött, de később visszatért Ausztriába, ahol letartóztatták.

Savel Radulescu az uralkodónál

Bukarest, augusztus 30.

Savel Radulescu külügyi alminiszter szerdán délelőtt kihallgatáson jelent meg az uralkodónál. Beszámolt jugoszláviai utjáról és a vele kapcsolatos külpolitikai kérdésekről. Az esti gyorsan visszautazott Bukarestbe.

Fellebbeztek a râmnicul-valceai diákok

Râmnicul-Valcea, augusztus 30.

A Râmnicul-Valceában elítélt vasgárdista diákok fellebbezést nyújtottak be. Úgyikét 8 nap mulva tárgyalja a helybeli törvényszék.

Letartóztatások Berlinben

Berlin, augusztus 30.

A titkos rendőrség letartóztatta Lewithahut, a berlini zsidó sajtóiroda titkárárt, de néhány óra mulva szabadlábra helyezték.

Lewithahut külföldi interenciára helyezték szabadlábra. Letartóztatása összefüggésben állott a világhírű amerikai író, Sinclair Lewis feleségének Németországból való kiutasítási ügyével.

Ezzel kapcsolatban egy másik érdekes letartóztatásról is hírt adnak Berlinből.

Néhány nappal ezelőtt Németországba érkezett a nemzetközi fasizista-ellenes ifjúság szövetségének egy küldöttsége, hogy érdeklődjenek a letartóztatásban levő Thaelmann kommunista vezér helyzetéről és általában

megvizsgálják a német börtönöket és internálótáborokat.

Tegnap délután a küldöttség kint volt a Berlin melletti Teufel-Seeben fürdeni, amikor megjelentek a titkos rendőrség kiküldöttjei, akik az egész társaságot letartóztatták és szállították Berlinbe.

Kémszervezetet lepleztek le egy Plojest melletti faluban

Plojest, augusztus 30.

A Plojesttel szomszédos Brabu prahovamegyei községben veszedelmes kémszervezetet lepleztek le a csendőrség. Névtelen feljelentés alapján váratlanul házkutatást tartottak Dumitru Brandescu kereskedő lakásán. A házban semmi kompromittáló iratot nem találtak, mire lementek a pincébe, ahol

egy földbeépített hatalmas vasszekrényre bukkantak. Kifeszítették ajtaját, mire a szekrényből egész halom térkép és más katonai jellegű okmány került elő.

Pontos kimutatás volt a prahovavölgyi petróleumkutak helyzetéről a megyebeli telefon és távíróhálózatról, a vasútvonalokról, továbbá a katonai egységek munitióraktárainak földrajzi fekvéséről és a bennük található készletekről.

Brandescu kereskedőt azonnal letartóztatták. Rajta kívül több gyanús egyént vettek őrizetbe, akikről az a feltevés, hogy Brandescuval szoros kapcsolatban állottak és segítettek neki üzemeiben.

Gépfegyverekkel és gázbombákkal készülnek az amerikai nagyvállalatok a szeptember első napjaira bejelentett textilsztrájkra

Egyre nő az izgalom az ipari területeken — Most már biztosra veszik, hogy a textilmunkások sztrájkja több mintegy millió ember munkabeszüntetését vonja maga után

Newyork, augusztus 30

A textilmunkások meghirdetett sztrájkja miatt, amely a hivatalos bejelentés szerint szeptember első munkanapján veszi kezdetét, óriási nagy az izgalom Newyorkban, mint minden ipari területen. Azok a hírek, melyek szerint a textilmunkások sztrájkjához csatlakoznak a rokonszámú munkások is, egyre erősebben tartják magukat s vannak jelentések, amelyek szerint

a munkásszervezetek ezt elvben már el

is határozták.

Amennyiben az aggodalmak és jóslások valóra válnak, úgy — amint már jelentettük — szeptember első napjaiban a világtörténelem legnagyobb sztrájkja kezdődik meg az Egyesült Államok területén s ez a munkabeszüntetés több mint egy millió ember kezéből parancsolja ki a munkaszerszámot.

Érthető, ha ilyen körülmények között a gyárvállalatok nagyon idegesek. A legújabb jelentések azt hozzák hírül, hogy a nagyobb textilgyárak erősen készülnek

a védekező harcra.

Gépfegyvereket szereznek be s bőségesen ellátják magukat könnyű gázbombákkal.

Ez a fegyverkezési láz gyorsan terjed tovább s most már majdnem minden nagyobb gyárvállalat siet hadászatiilag is felkészülni a nagy sztrájkra. A készülődés híre természetesen izgatott nyugtalanságot keltett a munkásság között, bár a vállalatok titkolják, amennyire lehet, hogy készen állanak fegyverrel is felvenni a harcot a sztrájkolókkal.

AZ UTOLSÓ CÁRI KÖVETSÉGRŐL LEKERÜLT A KÉTFEJÜ SAS

Hir szerint lerombolják a bukaresti orosz követség épületét

Bukarest, augusztus 30

A bukaresti orosz cári követség épületéről lekerült a kétfejű cári sas.

A megkopott aranyozású országcimer 17 évvel élte túl az utolsó cárt. És tegnap reggel levették a Calea Victoriei 27. számú udvarház homlokzatáról és vaskapujáról, ahol negyven éven keresztül hirdette a minden oroszok cárijának rettegett hatalmát. Ez a hatalom már régen a történelemé, de a hatalom egykori jelvénye egészen tegnapig dacolt a történelemmel és az idővel. Évek óta már csak két vastag dróttal tudták odarögzíteni a kapuhoz, mert az orosz forradalom idején a bukaresti kolónia forradalmárai le akarták verni onnan, hogy egyszerre haljon meg az utolsó cárral. De a sors különös szeszélye azt akarta, hogy a bukaresti orosz követség és annak személyzete ne akarjon tudomást szerezni az otthon bekövetkezett nagy változásokról és 17 évvel Jekaterinburg után is ragaszkodjanak még valamihez, amiről maguk is tudjuk, hogy csak halott árnyék. Poklewsky Koziel követ, Savinoff titkár és Cserbaceff konzul egészen tegnapig az orosz cár alattvalóinak és tisztviselőinek tartották magukat, akik csak „előre nem látott okok” miatt nem kapták meg minden elsején a fizetésüket Szentpétervárról.

Akik 17 évig álomban éltek

Tegnap azután felébredtek a nyomasztó álomból, amelybe önmagukat ringatták 17 hosszú és keserves esztendőn keresztül, mintha lelkileg szükségük lett volna ópiumra, kábulatra. Az orosz követség kapujáról és homlokzatáról lekerült a cári sas, hogy rövidesen átadja helyét a sarló-kalapácsos vörös lobogónak. Az arannyal befuttatott sas-cimer egyik példánya állítólag a Parcoul Carolban elhelyezett katonai muzeumba kerül, talán a lázadó „Potemkin” hadihajó emlékei mellé. Összetartoznak. Mert amikor a „Potemkin” megtagadta az engedelmességet a mindenható atyuskának és parancsnokai utasításának ellenére befutott a konstancai kikötőbe, akkor ingott meg a cári birodalom igazában, akkor lazított meg először az aranyozott kétfejű sas a bukaresti követség kapuján, hogy harminc és egynéhány év mulva végleg lekerüljön onnan.

A másik cári cimert elviszi magával Poklewsky Koziel néhai cári követ, aki még ott lakik ugyan a hajdani követség épületében, de már hónapok óta csomagol. Ott lógnak még a falon diszes keretben az utolsó cár és őseinek az arcképei, akik bizonyára idegesen kutatják az aranyozott cimert és értelmetlenül néznek le a hatalmas ládákra, amelyekbe a követségi irattartó csomagolja a követségi személyzet. És a ládába kerülnek a drága ikonok, amelyekkel évtizedeken át gazdag orosz főurak és asszonyok ajándékoztak a követségeknek. És a hatalmas könyvtár is elvándorol egy sokkal szerényebb épületbe, ahová az utolsó cár utolsó hivatalnokai rövidesen átköltöznek... a Nansen-hivatallal együtt.

A többi tisztviselő már júniusban kiköltözött a Calea Victoriein levő követ-

ségi épületből. Egy ragyogó nyári reggelen teherautók állottak meg pöfögve az örökzölddel befuttatott, vastag tölgyfaajtó előtt, hogy elszállítsák Cserbaceff konzul holmiját. És kihurcolkodott Savinoff volt konstantinápolyi orosz konzul is, aki Bukarestben a Vörös Kereszt és a Nansen-hivatal megbízója. Ő volt a követségen elhelyezett könyvtár őre is, amelyet a bukaresti orosz emigránsok ma is használnak. A könyvtárát Balatov volt kormányzó alapította, aki ma szintén Bukarestben lakik. Ez a valamikor borzasztóan hatalmas ur most sem szegény ember és ha a könyveit eladná, amelyek között sok ritkaság is van, szép pénzt kaphatna érte. De nincs ráutalva.

Iván, a cári követség utolsó lakója,

nem szívesen áll szóba az újságírókkal. Neki a cárok tragédiája valamennyire előnyöket hozott. Ma ő nem egyszerű lakáj, akivel alig hogy szóba állanak az urak, hanem amolyan mindenes. Tízszázötven, magántitkár, gondnok és sok egyéb. Rajta kívül nincs más személyzete az utolsó cári követségnek. Ő ügyel fel a követség berendezésének szállítására is. Az egykori konzulátus épületében, amely egyetlen nagy teremről áll, kisebb-nagyobb szekrények sorakoznak a falak mentén. Tele vannak könyvekkel. A falon III. Sándor cár nagyított fényképe. Alatta kopott kanapé. Még három íróasztal egészíti ki a helyiség berendezését és egy Mária-ikon. Ezeket mind elszállítják onnan.

Poklewsky követ még kitart a helyén

És most már csak Poklewsky Koziel követ marad egyedül a házban. Ő még most sem akar egészen felébredni az álomból. Igaz, nem kapott semmiféle utasítást a cártól. Őt senki sem hívta vissza és ha talán kiköltözik is az omladozó épületből, továbbra is a cár bukaresti helytartójának fogja tartani magát, nem pedig azt a sorocai „lázadót”, azt az Ostrowskyt, akit ideküldenek a „vörös” oroszok követnek. Mindenesetre, kellemetlen, hogy idejön az a forradalmár. Emiatt a román kormány már nem hívta meg az utolsó diplomáciai fogadtatásokra Poklewsky Koziel grófot. Pedig azelőtt, még az ideén is, rendszeren megkapta a meghívóját minden ünnepségre és együtt fényképezték le a többi diplomatával, aki Bukarestben képviseli a hazáját. A különbség csak annyi volt, hogy nála nem írták oda 17 év óta, hogy kit képvisel. Pedig a gróf most is képviseli az otthonról elmenekült honfitársait és ő fogja kiállítani az utleveleket a többi hontalannak is.

Poklewsky Koziel, a földönfutók képviselője...

Amikor idekerült Bukarestbe, „daliás” férfi volt, a hatalmas cár nagyhatalmú helytartója. Ma pedig öreg ember, akinek vissza kell vonulnia minden közszerepléstől, nehogy valahol még összetalálkozzék „azzal a másikkal”. Poklewsky grófnak finoman tudtára adták, hogy egy ilyen találkozás a román kormánynak sem volna kellemes...

Ostrowsky szovjetkövet szeptemberben jön Bukarestbe. Lehet, hogy átmenetileg ő költözik be a Calea Victoriein levő épületbe, amelyről még Poklewsky Koziel sem vitatja, hogy az orosz állam tulajdon. Akárcsak a követség többi háza Bukarestben amelynek jövedelméből eddig fenntartották magukat II. Miklós cár utolsó hivatalnokai. De az a hír járja, hogy a követségi épületet a város le akarja romboltatni, mert zavarja a Calea Victoriei kiegyenesítési terveit. És így rövidesen el fog tűnni a föld színéről az utolsó darab terület is, az egykori orosz cári birodalomból.

Bányai Ernő

Végetért az E. M. E. brassói vándorgyűlése

Brassó, augusztus 30.

Az EME brassói vándorgyűlése kedden este befejeződött, kedden délután tartották meg az utolsó ismeretterjesztő előadásokat.

Petrovay Tibor dr. a szövetkezetek társadalmi jelentőségéről és dr. Parády Ferenc a villamos-balesetekről tartott érdekes előadást. Utolsó előadó volt dr. Balogh Ernő geológus, aki vetített képekkel „A koralloktól a korallokig” címen tartott előadást.

A vándorgyűlés keretében megtartott ismeretterjesztő előadások befejezése után Dániel Viktor református középiskolai rektor-professzor tolmácsolta Brassó közön-

ségének köszönetét és halálját az Erdélyi Múzeum Egyesülettel szemben, hogy itt rendezték meg ebben az évben a felbecsülhetetlen kulturmunkát teljesítő vándorgyűlést.

Záróbeszédet Szele Béla dr., a vándorgyűlés társelnöke mondott. Méltatta Brassó közönségének magatartását, melyet az EME munkájával szemben tanúsított. Az EME nevében köszönetet mondott mindazoknak, akik segítettek nyújtottak a vándorgyűlés megtartásához.

A vendégek egyrésze még az éjszaka folyamán elutazott Brassóból, másrésze pedig ittmaradt, hogy részt vegyen a Brassói Turista Egylet által rendezett kirándulásor

Figyelmeztetés Szováta felé...

A pártvezetőség egységes magatartást követel hiveitől, aki nem így cselekszik: mehet

A környékbeli falvakban helyezik el a szováti gyűlés falusi résztvevőit

Munkában a kormány: nem épít le, csak „selejtez” — A konverziós adósoknak nem adnak haladékot

Szováta, augusztus 30

A szováti értekezlet szervezőbizottsága ma közölte a sajtó képviselőivel, hogy az eddigi jelentések szerint mintegy 2500 résztvevőre számíthatnak.

A FALUSI KÜLDÖTTSEGEKET A KÖRNYÉKBELI FALVAKBAN HELYEZIK EL

Marosvásárhelytől Szovátaig külön autóbuszjáratokat állítottak be. A rend fenntartását karszalaggal ellátott rendezők végzik.

Erdélynek csaknem mindegyik nemzeti-parasztpárti tagozata képviseltetni fogja magát. Több okiránybeli politikai és közéleti

személyiség jelentette be érkezését. Besszarábia részéről Pan Halippa volt miniszter jelenik meg Szováta.

A gyűlés csütörtökön délután 3 órakor kezdődik. Moldován Valér dr. volt alminiszter és tartományi kormányzó elnöki megnyitó beszéde után az előadók terjesztik be jelentéseiket, végül a gyűlés határozati javaslatot szavaz meg, melynek tartalmáról ezideig még semmi nem szivárgott ki.

Maniu kedden este Bukarestbe érkezett. A mai nap folyamán több fővárosi hívének a látogatását fogadta. A lapoknak nem volt hajlandó nyilatkozni.

A belügyminiszter szabadkezet kapott a szélsőséges alakulatok megfékezésére

A Kormány a tg.-jui gyűlés és a vele kapcsolatos események lezajlása után újból megkezdte munkáját. A keddi esti minisztertanács igen fontos határozatokat hozott. A konverziós törvény alkalmazásával kapcsolatban kimondották, hogy

a fizetések tekintetében semmilyen halasztást nem engedélyeznek.

Az adósok tehát konverziós részlete esedékeségekor fizetnie kell, újabb határidőt nem adnak neki.

Az államgépezet leegyszerűsítésére kiadott rendelettervezények gyakorlati alkalmazását is megtárgyalták. Ekörül a pont körül nagy vita keletkezett. Több miniszter ugyanis bejelentette, hogy ha szigorúan alkalmazzák a törvényt, akkor rengeteg tisztviselőt kellene elbocsátani.

A munkaügyi minisztériumban például a tisztviselők 30 százaléka nem felel meg az előírásnak. Az egészségügyi minisztériumból az állami alkalmazottak 18 százalékát kellene meneszteniük.

De a többi minisztériumokban is hasonló a helyzet.

A minisztertanács kimondotta, hogy a kormánynak nem célja az összes olyan tisztviselő elbocsátása, akiket nem szigorúan törvényes alapon neveztek ki. A takarékosági elvet úgy fogja érvényesíteni, hogy

selejtezést csinál a kimutatásokban szereplő tisztviselők között.

Megtartják azokat állásaikban, akiknek régi szolgálataik, vagy nagy családjuk van.

Slavescu miniszter bejelentette, hogy a belvárosi kölesönt október elseje és 15-ike között bocsátják ki.

A belügyminiszter közölte a minisztertanácsal, hogy az ország különböző részein újból szervezkedésbe kezdtek különböző szélsőjobb oldali alakulatok. Erélyes intézkedéseket tett megfékezésükre.

A minisztertanács tudomásul vette a belügyminiszter bejelentését és szabadkezet adott neki a rendfenntartás tekintetében.

Vetőmaggal látják el az inséges vidékeket

A minisztertanács után a kormány gazdasági bizottsága ülésezett. Letárgyalták az őszi buza vetések kérdését, egyben felhatalmazták a földművelésügyi minisztert, hogy a vetőmagra szoruló inséges vidékeken méltányos áron jóminőségű vetőmagot osszon ki.

Teodorescu kereskedelemügyi miniszter bejelentette a román-görög gazdasági tárgyalásokról. Románia görögországi kivitele 1 milliárd 200 millió lejre 350 millió lejre esett. Új szerződést Románia csak érdekei százszázalékos védelme mellett köthet. A bizottság elhatározza, hogy 10 napra felfüggeszti a tárgyalásokat. Ez alatt az idő alatt a görög delegátusok újabb utasításokat kérhetnek kormányuktól.

A folyó ügyek letárgyalása után a bukaresti, Károly-parki ipari kiállítás támogatására másfél milliós államsegélyt szavaznak meg. A tanácskozás este 10 órakor ért véget.

REVIZIO ALÁ VESZIK A KÖLTSÉGVETÉST

Jólétesült körökben úgy tudják, hogy a kormány mindenképpen keresztül akarja vinni a tervezett 800 millió lejes költségvetési megalkarítást. A köztisztviselők tömeges elbocsátása lekerült a napirendről. A megtakarítást most úgy akarják elérni, hogy a költségvetés személyzeti tételein kívül revizio alá veszik az állami büdzsé más, nemzeti-gazdasági és közigazgatási szempontból kevésbé fontos tételeit.

TÖBB ÉVRE SZÓLÓ FEGYVERKEZÉSI TERVET JAVASOL A NEMZETI-PARASZTPÁRT SZAKELŐ-ADÓJA

Rujinsky tábornok, a nemzeti-parasztpárt hadügyi előadója ma terjesztette Eforián a párt szakbizottsága elé a nemzetvédelmi kérdésekről elkészített jelentését.

Rujinsky javasolja, hogy a nemzeti-parasztpárt általános, több évre szóló tervet dolgozzon ki a nemzetvédelmi politika és az ezzel kapcsolatos fegyverkezés egyöntetűségének biztosítására.

A terv gyakorlati végrehajtását a szakminiszterekből és a hadsereg vezetőiből álló nemzetvédelmi tanács végezze. Javasolja, hogy az előzetes katonai kiképzésnél a falvakon ne tanítókat, hanem tényleges tiszteket és altiszteket alkalmazzanak.

„SZOVÁTA NEM CÉL, HANEM ESZKÖZ”

A nemzeti-parasztpárt programalkészítő bizottságának üléseivel párhuzamosan a párt Eforián tartózkodó vezetői több ízben bizalmas megbeszélést tartottak és állítólag megállapodtak abban, hogy a legnagyobb eréllyel lépnek fel minden olyan megnyilvánulással szemben, mely nem egyeztethető össze a párt programjával.

A párt vezetősége egységes magatartást követel: 1. a politikai gondolkodás és a programmatikus megoldások tekintetében, 2. a cselekvésben és a vezetőség határozatainak végrehajtásában.

Aki nem hajlandó magát alávetni ezeknek a párt egységét célzó kívánalmaknak, minden további nélkül le kell vonnia magatartása következményeit.

Az Adeverul eforiai jelentése szerint a nemzeti-parasztpárt „semleges” vezetői nagy figyelemmel kísérik a szováti gyűlés előkészületeit. Egyben közli a Moldován Valér és Deleu Viktor által megszerkesztett és szétküldött meghívót, mely így hangzik:

„Kedves Barátom! Azok a nyugtalanságok, melyek az ország közéletét izgatják és különösen pártunk zavaros helyzete, haladéktalanul végleges tisztázást kívánnak.

A legutolsó események kétségtelenül bebizonyították, hogy a tisztázásnak, melytől Románia háborítatlan fejlődése függ, a kulcsa: a Maniu-ügy, más problémákkal egyetemben, amit ő képvisel.

Hogy mindezeket megvitassuk és megfelelő határozatot hozzunk, melyet aztán a párt fórumai előtt támogathassunk, fontosnak találtuk több politikai barátunkkal együtt, hogy az összes bajtársainkkal együtt értekezletre hívjuk.

„Fekete” hentesárut foglaltak le Arad egyik legelőkelőbb hentesüzemében

Példa arra, hogy hogyan lehet tisztességtelen hasznot huzni még a sertésveszből is

Arad, augusztus 30.

Arad közönségét sulyos és felháborító botrány tartja izgalomban.

A város hentesei és mészárosai már hetek óta szorgalmasan nyomoznak. Bizalmas értesítéseket kaptak ugyanis arról, hogy a város területén hatóságilag ellen nem őrzött s nem a vágóhídon levő sertések húsát árulják. Ez a tény a vágási illetékek eltitkolásától eltekintve azért volt sulyosan felháborító, mert Aradmegyében hetek óta veszedelmes sertésjárvány dúhög s így magától értetődő volt az a gyanu, hogy a „fekete sertés” a falvakban nagyon olcsón összevásárolt beteg sertések rejtett levágásából származik, tehát nemcsak illetékelvitől, hanem ezzel egyidejűleg tisztességtelen versenyről van szó, hanem arról is, hogy

juk össze mindazokat, akik úgy, mint mi, sürgősen változtatni akarnak a dolgok aggasztó menetén.

A Kolozváron megjelenő Maniu-párti Romania Noua legutolsó számában hosszasan foglalkozik Maniu lemondásának körülményeivel. Elmondja, hogy Maniu visszavonulása után igyekezett lebeszélni híveit arról, hogy érdekében valamit is tegyenek. Ő maga is csak akkor lépett ki a porondra, amikor ellenfelei becsületében igyekeztek kikezdeni. Kiméltelen hajszát indítottak ellene.

„Az ember ellen — írja a lap —, akinek nincs pártja. Aki maga mondott le pozícióról. Nyilvánvaló, hogy a harc egyenlőtlen. Egyrészt az állami apparátus, a parlament, az összes pártok, a saját pártjának vezetőségével együtt, lapok, pénzek és szenvedélyek egy ember ellen, aki az eszmét képviseli. ... Holnap a nemzet összegyűl Szováta, hogy döntsön.

Szováta nem cél, hanem eszköz, egy mozgalom kezdete, mely általánosodni és erősödni fog,

hogy győzelemre vigye a méltóság és a román nép életképességének zászlóját.

A fővárosi lapok megegyeznek abban, hogy a szováti gyűlés döntő fontosságú eseménye lesz a belpolitikának. Fordulópont, mely vagy a nemzeti-parasztpárt összekovácsolódását, vagy végzettszerű felbomlását hozza magával.

a fogyasztó közönséggel beteg állatok húsát vétetik meg.

A mészárosok és hentesek magánnyomozása tegnap feljelentéssel végződött, a feljelentés nyomán fogatosított hatósági intézkedés pedig valósággal lázba hozta a várost. Kiderült ugyanis, hogy a városi állatorvos és a rendőri hatóságok a város egyik legnagyobb és legelőkelőbb mészáros és hentesüzemében találtak nagyobb mennyiségben titokban vágott, le nem pecsételt és egészségügyileg ellen nem őrzött húst. A kiszállítás során egész halom sonkát és más olyan hentesárut foglaltak le, amely le nem pecsételt disznó feldolgozásából származott.

A városi fogyasztóközönség jogos felháborodását remélhetőleg sulyos megtorlással csillapítják majd le az illetékes hatóságok.

Franciaország a saarvidéki népszavazás elhalasztását kéri a Népszövetségtől

Páris, augusztus 30.

Diplomáciai körökből eredő értesülés szerint

a francia kormány indítványt terjeszt elő Genfben, hogy a januári saarvidéki népszavazást ne tekinték végleges döntéseknek,

hanem egy későbbi időpontban ismételjék meg.

A Saarvidék csatlakozásáról csak akkor döntenek véglegesen, ha majd a nemzetiszocialista propaganda által okozott feszültség megszűnik.

Párisban, annak ellenére, hogy sem a katolikusoknak, sem a munkásoknak nem kell Hitler, biztosra veszik a német győzelmet s ezért fordulnak ezzel a közvetítő javaslatl a Népszövetség elé.

THYSEN ELFORDULT HITLERTŐL

A németországi politikai körökben az a feltűnést keltő hír terjedt el, hogy Thyssen rajnavideki dugszadag nagyiparos, aki a nemzetiszocialista mozgalmat már kezdettől fogva hathatósan támogatja, most minden összeköttetést megszakított pártfogoltjaival.

Figyelemreméltó ezzel az egyelőre még megerősítésre szoruló hírről kapcsolatban, hogy

éppen a Rajna-vidék volt a német birodalomnak az a területe, ahol a legtöbb nem-mel szavaztak a napokban lezajlott népszavazáson.

Hess lesz Hitler helyettese?

A német politikai körökben az a hír is elterjedt, hogy a német náci pártiak Nürnbergben tervezett nagygyűlésén Hitler a következőt jelenti be:

helyettesévé a birodalmi vezéri állásban Hess teszi meg, alkancellárrá pedig Göring porosz miniszterelnököt. Hitler állítólag arról is beszélni fog, hogy a gyűjtőtáborokban tartott 5 ezer politikai fogoly közül 3 ezernek kegyelmet ad a birodalmi kormány.

Hathónapi szabadságot kapott Papen

Berlin, augusztus 30.

A Papen-rejtély ismét aktuális lett a német politikában. Hindenburg halála után Papen gyorsan elfoglalta bécsi rendkívüli követi állását — csak azért, hogy másnap már pihenés ürügye alatt elutazzon saarvidéki birtokára. Hosszas elmaradását később azzal indokolták, hogy Papen sulyosan megbetegedett, míg most ezt kiegészítik azzal, hogy beleszállt a sulyosbodott s ezért hat hónapra szabadságot kap.

2 hónapig körülbelül 2 X naponta

.....leért egy tökéletes fogápolást végezhet. Mert Nivea fogpaszta-lágy, könnyen habzó, egészen csodás ízű - ápolja fogait, egyúttal kiméli azokat és lehetővé teszi a tisztítást és üdítést. Csak elsőrangú nyersanyagok...

Beiersdorf & Co. S. A. R., Braszov

Le
22.

Három letartóztatás egy magzatelhajtásért

Barót, augusztus 30

A baróti csendőrség néhány nappal ezelőtt letartóztatta özvegy Bugja Károlynét, aki négyhónapos magzatát elhajtotta és eltüntette.

A nyomozás megállapította, hogy a többgyermekes özvegy először Cseke Károlyné baróti szülészhez fordult segítségért, de az nem vállalta a kényes

műtét elvégzését és Müller Vilma nagybaczoni bábasszonyt kérte fel. Müller Vilma aztán el is végezte a műtétet: valami hegyes eszközzel több szurást ejtett az asszony méhében és megölte a magzatot.

A baróti csendőrség erélyes nyomozása aztán megállapította azt is, hogy a magzatot Szabó Balázs ásta el, akinek viszonya volt az asszonnyal. Az előkerített magzatot öt szurás helyét fedezték fel.

A csendőrség a két bábasszonyt is letartóztatta és Szabó Balázsszal együtt átadta a sepsiszentgyörgyi ügyészségnek.

A magyar-sváb barátság véres, szomorú kuriózumai

A ZSOMBOLYAI HIÉNA

Mit tud Haynau rémtettéről Reiter Hans 95 éves zombolyai aggastyán? — Gröber, a vesszőztető kapitány, aki őrnagy korában Versecen nyeri el méltó büntetését

Horvátkécsa, a pusztuló bánsági község, ahol a disznópásztor is nemesi előnévvel büszkélkedhetik

Zombolya, augusztus 30

Régmult idők emlékei kísérik ebben a kis határvárosokban, ahol a magyar-sváb barátság példát mutató s ma már történelmi értékű nagyszerűségében nyilatkozott meg a magyar nemzet multbeli súlyos megpróbáltatásai közepette.

Erről a vérell töltött és megpecsételt barátságról sajnos, ma holnap már csak a történelem fog tudni. A fiatalabb nemzedék letért a sváb politika hagyományos útjáról, itt-ott máris ellentétek burjánzanak fel a napi politika dudvát termő talajából s a régi időről csak megrokkant aggastyánok beszélnek, akik emlékeiket magukkal viszik a sírba...

A zombolyai svábok szájábaadták annakidején a tréfás mondatot, hogy „az utolsó csepp vértünkig kitartunk, — amíg nem jön az ellenség”. Hogy mennyire igazságtalan volt ez a beállítást, azt legjobban Maderspach Ferenc, nyugalmazott cs. és kir. százados esete bizonyítja, aki a szabadságharc kitörése után a magyar ügy szolgálatába szegődött. Ez a sváb nemzetiségű katonatiszt, amint az egykori feljegyzésekből megtudjuk, „orosz-lánként harcolt a vörössapkások ellen, vakmerő haditettek fűződnek nevéhez, míg az 1848–49-iki kegyetlen tél végzett vele”. Súlyos betegen Zombolyára szállították és ott temették el.

Zombolyán ma már senki nem emlékszik rá. Egy Reiter Hans nevű 95 éves aggastyán, akire felhívták figyelmemet, összefüggéstelenül beszél, valami „borzalmas nagy térről, amikor farkasok marcangolták szét a város határában elesett katonák hulláját”. Arról is tud, hogy

a „Feldzugmeister parancsára ki kellett ásní sirjából egy katonatiszt holttestét”.

Másra már nem emlékszik. Tízéves gyerek volt, amikor Zombolyán átvonultak a császári hadak, hogy Temesvárnál a magyar hadsereg hátába kerüljenek.

A „bresciai hiéna” zombolyai „haditettéről” akarunk beszélni. A nemrég megjelent „Magyar kuriózumok” című könyvben igen érdekes feljegyzéseket találunk róla.

„A holttestet bitófára kell felakasztani!”

Haynau neve akkor lett hírhedtté, amikor 1849 április havában leverte a felázadt Bresciát s minden emberségéből kivetkőzve nőket is megkorbácsolatott.

Ezóta nevezték őt „bresciai hiénának”, holott a vérengző tábornagy igazi hiénatermészete Zombolyán ütközött ki, ahol megparancsolta, hogy a lázadó Maderspach Ferenc hulláját ki kell ásní és a holttestet bitófára kell felakasztani.

„A förtelmes parancsot nem lehetett végrehajtani. Zombolya becsületes sváb lakossága odasereglett a bajnok sirja köré és olyan elszántan szállt szembe a kiküldött pribékekkel, hogy a hiéna meghátrált és nem merte a dolgot tovább erőltetni”.

Haynau azonban nem felejtette el az esetet. És bosszuját a legalálalóbb módon ki is töltötte a Maderspach családon. Parancsot adott egy Gröber nevű századosnak, hogy Maderspach Ferenc sógoránét, Maderspach Károlynét meg kell vesszőztetni, mert a világi fegyverletel után nyugóhelyet adott a menekülő Bem, Guyon és Kmetty tábornokoknak.

A parancsot Zombolyán hajtották vég-

re. A szerencsétlen asszonyt elfogták, papot adtak mellé és székéren kivítették a vesszőhelyre. Mindenki azt hitte, hogy agyonlövők.

Négy katona nyírfagalyból kötött vesszőt forgatott kezében...

„Szédülés fogott el — mondja a boldogtalan urinő fiaira hagyott feljegyzéseiben — ráncigálni kezdtem kalapomat; egy gondolat: hátha rosszul találnak? S a pap hófehér arca! Kalapom leoldódott és én elszántan letérdepeltem. Hat katonához közeledtem, fejemet odatartottam, hogy kössék be szememet.

„Ahogy így várakozva térdepelek, hirtelen két katona megfogott kezeimnél és négy másik nyírfagalyból kötött vesszőt forgatott kezében. Mint a viperától megszúrva, ugrottam fel, látva a korbácsokat. „Mit akarnak önök velem?” kiáltottam a százados felé. „Nem fogja mereni, hogy engem így meggyalázzon.” De ez az ember csak a legalálalóbb szitkokkal

felelt — a katonák kezeim után kapkodtak — iszonyodva, elrémülve hátráltam, kezeimet összekulcsolva fordultam a századoshoz: „Önök is van anyja, tisztelje azt bennem. Édesanyja megátkozta önt, ha meghallja mit művelt fia. Köyörgök önnek, ne gyalázzon meg bennem minden nőt, anyját, nővéreit!” Ezután a többi tiszthez fordultam, hogy ha lovagias férfiak, ne engedjék a gyalázatos executio végrehajtását. Végre a legénységhez fordultam könyörgéssel. A halált kértem a kapitánytól. Mindhiába... Lefogtak — meztelen testemen — oh Isten! Nem hagytál meghalni szégyenemben...”

Megvesszőztetése után börtönbe vetették. Mikor kiszabadult, már várta a remény: férje öngyilkos lett, nem tudta tulajdoni a nagy szegényt. Mozsarat szerzett, megtöltötte puskaporral, aztán ráfekteté a fejét...

Gröberrel, a vesszőztető kapitánnyal pedig az történt, hogy a szabadságharc leverése után őrnaggyá léptették elő.

Lezárult szatmári üzletág

Előbb feljelentik a céget, azután némi készpénzért elintézik a dolgot a „jóindulatu uriemberek”

Keresnek a zsarolókat, mert a cégek csak hogy a botrányt elkerüljék, fizetnek

Szatmár, augusztus 30.

Szatmár mindig leleményes város volt. A szatmári ember mindig kitalált valamit, amellyel lehetett egy kis pénzt keresni. Innen indultak utjukra annak idején a hamis száz- és huszlejesek, itt vették valósággal művészi tökélyre a csempészést, itt kezdték el a spekulációt a fürdő csehekronával, itt árulták először a rendjeleket a gomblyuk-viszketegségben szenvedők számára. Szóval a szatmári „linkeket” sohasem kellett és nem is kell féltetni. Ők mindig kitalálnak valamit, valamit, amiből még a mai nehéz viszonyok között is pénzt lehet sajtolni, valamit, amiből keresni lehet.

Ime, itt az új üzletág, amelyet hasznosítani lehet.

Nem kell hozzá semmi más, csak egy kisebbségi vállalat, amely könnyen megijed. Ő, nem a Bádogosok Szaklapjának vagy a Hivatalos Kefekötők Közlönyének előfizetési és hirdetési díjáról van szó. Ez a trükk régi már és nem ugranak neki az emberek, különösen azóta nem, amióta dr. Pogácsás János megyefőnök a lapok útján figyelmeztette a közönséget, hogy ha egy ilyen ugynevezett hivatalos támogatással operáló előfizetési-ügynök jelentkezik, haladéktalanul át kell adni az első rendőrnök. Azóta nem félnek az emberek, de félnek a „hivatalos” ügynökök, akik dicsegetreméltóan elhanyagolják Szatmárt.

Az új üzletlehetőség sokkal komolyabb és félelmetesebb alapokon nyugszik. A kiszemelt és kizárólag kisebbségi vállalat-

nál megjelenik egy vagy két „jóindulatu uriember”. Legalábbis ők maguk így becézik személyüket. Az udvarias igazgatót vagy főnököt meginvitalják a belső irodába négy vagy hatszalközi beszélgetésre. A főnök, rosszat sejtve, bemegy. Érti a veszítet, érzi, hogy pénzről van szó. Előrelátása bámulatos, mert benn, a belső termekben suttogva elmondják, hogy a vállalat ellen az ügyészségre feljelentés érkezett, amely igen kellemetlen volna a vállalatnak, ha nyilvánosságra kerülne és bünygyi eljárás lenne belőle. Ők azonban hajlandók az ügyet elsimítani és módjukban van testvéries barátsággal elintézni a dolgot, de természetesen kéz kezet mos és jótét helyébe jót várj bibliai példát. Szakácsokkal felvonultatják a közmondások bölcs tárházát.

A főnök rögtön megérti az esetet. A két „jóindulatu uriember” azonban bizonyítani is akarja, hogy ez nem csalás és nem ámtítás és éppen ezért azonnal fel is mutatják a feljelentés másolatát, amelyet — ők így mondják — sikerült nekik az ügyészségről megszerezni.

A főnök vagy az igazgató természetesen nincs tisztában az ügyészségi adminisztrációval és nem tudhatja, hogy az ügyészségen nem igen van szokásban, hogy a feljelentéseket valakinek megmutogassák. A másolat tehát vagy hamis, vagy pedig — és ez jár közelebb az igazsághoz — az eredeti, a két jóindulatu ur adta be, természetesen névtelenül. Így kényelmesebb és kevésbé kockázatos.

Több szatmári cég már be is dült en-

Nyugalomba vonult és Versecen éldegél jóideig.

— Megtudta ezt — olvassuk a Magyar kuriózumokban — Maderspach János, mártirasszony fia. Felkereste Gröbert, mikor egy kávéházban billiárdozott, kivette kezéből a dákót és azzal úgy összevissza verte, hogy a nehéz dákó darabokra tört. Gröber őrnagy többé nem mutatkozott a nyilvánosság előtt.

A zombolyai temetőben hiába keresem Maderspach Ferenc sírkövét. Az ide eltiintette Haynau rémtettének utolsó dokumentumát is.

A horvátkécsai nemesek

Véres, szomorú kuriózumok ezek.

Itt van a közelben Horvátkécsa, a Bánság egyetlen horvátok lakta faluja. Senki sem tudja: hogyan, miképpen kerültek ide a Dráva mentéről.

Mintegy 150 Mikszics-család él itten, a Mikszics-testvérek leszármazottjai, akik Mária Teréziától nemesi kiváltságlevelet kaptak. Utódaik össze-vissza házasodtak, más faluból sohasem hoztak ide férjet, feleséget, úgyhogy a falu ma: egyetlen nagy rokonság.

Horvátkécsán a disznópásztor is nemesi előnévvel büszkélkedhetik,

de azzal is marad, akárcsak tehetősebb rokona, akinek jószágait őrzí. Az agrár-reform erősen megnyirbálta a Mikszics-birtokokat, a faluba beköszöntött a szegénység s ha a Bánságban koldussal találkozzunk, aki kutyabőrt hord üres tarisznyájában, minden bizonnyal Horvátkécsáról való, a „kiváltságos” falu szülötte, mely ma holnap eltűnik a változó idők nagy forgatagában...

Kakassy Endre

nek a naiv, de pszichológiai alapokra épített csalafintaságnak. Van olyan, akit a vasárnapi munkaszünet megszegéséért jelentettek fel, van olyan, akit azért, mert tudolgoztatja a munkásait, van olyan, a kivel szemben az adóeltérőlés a megfelelő érv. Ha egy szó sem igaz belőle, ha a cégnek nincs oka félni rá, mégis inkább és szívesebben fizet mindegyik, csak hogy a kellemetlen herce-hurcát, a hatósági vizsgálatot, a vállalat hitelének ártó nyilvános botrányt elkerülje.

A trükk eddig pompásan bevált.

A jól informált és „jóindulatu uriemberek” szépen keresnek. Hogy kik ezek, azt a rendőrségnek és az ügyészségnek kell megállapítani. Nem is lesz nehéz megállapítani, hiszen máris szélteben-fosszában beszélnek Szatmáron a neveket is. Csak éppen az illető cégeknek kell kiállni és jelentkezni. Ez egyszer nem kell félniök a botránytól. A botrány nem őket érinti.

Ez a modern zsarolás a legújabb „tipp” amellyel még ebben a leszegényedett világban is lehet pénzt keresni.

Legalábbis Szatmáron még az ilyesminek is módolnak.

(b)

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, vértódlást, szorongást vagy szívdobogást érez, igyek minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyomor és belek működését előmozdítja, az epekiválást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vérkeringést felfrissíti.

Griersonnak ezúttal sikerült az Északi-sark átrepülése

London, augusztus 30.

Labradorból Londonba érkezett jelentés szerint Grierson angol repülő megérkezett Labradorba. Második kísérlete sikerrel járt: átrepülte az Északi sarkot. Első kísérleténél, amint annak idején jelentették, motorhiba miatt le kellett szállania a Jeges-tengeren s két napig várakozott ott, amíg eszkimó-kajakokkal a segítség siettek és megmentették.

HIREK

Előfizetőink figyelmébe!

Kérjük mindazon előfizetőinket, akik előfizetésüket nem a helyi pénzbeszedő útján, hanem postautóval vagy személyesen, a központi kiadói hivatalnál vagy valamelyik fiókkiadói hivatalunkban szokták rendezni, szíveskedjenek figyelemmel kísérni a CÍMKÉJÜNK FÉLTÖRTÉTT LEJÁRÁSI HA az előfizetésük lejár, gondoskodjanak idejében az előfizetés megújításáról, hogy lapunkat megszakítás nélkül küldhessük.

Nemes Ferenc:

Orrban az igazság!

Énekl:

Alpár Gitta

A nemárja művész, férje: Fröhlich Gusztáv németországi működésének megkönnyítése céljából, tulzotlan faji jellegű orrát — mint ismeretes — „árjává” operáltatta...

Nagy orr ma katonádolog, mint a kámför, „alpárolog”, mert pénzért e szörvot félig, söt egészen lemetélik...! S ha már orrod árja-fazon, csőtöl dül hozzád a haszon, megpáltozik az életed, Berlinbe is beütheted!!

Uj orrom vagyonba került, fene bánja, de sikerült...! Árja lehet most a neve, drága hus, nem hig a leve! Hisz én piszn többet érek, nem eszi Dolfit a méreg, mert ha most orromra mered, Róhmnek néz és belémszeret!!

Remélem, engem és Gusztit, ezek után ki nem pusztít, rámpár majd az állomáson, fitos vagyok, meg kell lásson!! Csak türelem, kis Hitlerem, Gittácskátok ottan terem s elbárom, Dolfi, hogy kezéd uj orromnál fogva vezet!!

Időjárásjelentés. A budapesti időjárásutató intézet jelentése szerint állandóan változó felhőzet, sokhelyt eső és zivatarok. A hőmérséklet nyugaton némileg emelkedik.

— **Cantacuzinó herceg Varsóba repült,** hogy megkoszorúzza a vele együtt lezuhant lengyel pilótánő sírját. Bukarestből jelentik: Cantacuzinó herceg Mounce amerikai pilóta társaságában Varsóba repült. A herceg útjának célja, hogy megkoszorúzza Evelina Karszo Sidlevszki lengyel pilótánő sírját. Cantacuzinó herceggel, csak most, teljes felgyógyulása után közölték, hogy két hónap előtti varsói zuhanásánál a szerencsétlen pilótánő életét vesztette. A bátor pilóta, aki alig két hete kezdett újra repülni, 2000 kilométert repült most, hogy társnője emlékének áldozzék.

— **Kolozsvári hírek.** Néhány nappal ezelőtt — mint a B. L. beszámolt róla — Bodocan Simon megyei tisztviselő a Gazdasági Akadémia mögötti kertben egy fára felakasztotta magát. Az öngyilkosságnak megrendítő következményei vannak. Bodocan fiatal felesége nem tudta elviselni férje tragikus halálát — kedden megőrült. Az elmeorvosintézetbe szállították. — A kolozsvári ítéletábra elé másodfokon került a tordai Lévy fivérek ügye. Lévy Emilt és Lévy Pált a tordai aragoni gyár tulajdonosait irredenta és kommunista üzemek miatt egy-egy évi börtönrre ítélte. A szerdai táblai tárgyaláson Lévy Pál súlyos betegen, 40 fokos lázzal jelent meg. A védő kérésére a tárgyalást hivatalból kitűzendő időpontra halasztották. Az ügyész kérte a vádlottak letartóztatását, amit a táblai tanács nem rendelt el, mert bár a Lévy-fivérek magyar állampolgárok, tordai gyárakba már több mint nyolcmillió lejű fektettek bele és szökésüktől nem kell tartani.

— **A munka halottja.** Csikszeredáról jelentik: Borsos Dénesné gyergyócsomafalvai asszony férjével árpát hordott a mezőről. Egyik súlyosan terhelt szekérről le akarta adni a gabona kiveket összetartó kötőrudat, miközben elvesztette egyensúlyát s fejével a földre zuhant. Mire fölemelték, a szerencsétlen nő halott volt.

Egy társaságban arról beszélnek, hogy mi a különbség Mussolini és Hitler fasizmusa között. Az egyik ur alapos szociológiai felkészültséggel magyarázza a két fasizmus közötti különbséget. A társaság hallgatja az előadást, de nem sokat ért belőle, mire egy másik — majd én megmagyarázom! — felkiáltással az alábbi szemléltető példát hozza fel:

— Mussolini pár nappal ezelőtt meglátogatta a római ghetót és elhatározta, hogy ezt a városrészt lebontatja, mert alatta régi római város fekszik és azt le akarja ásatni. A ghetto megrémült zsidó lakossága küldöttséget menesztett a Ducehez, hogy hát velük mi lesz, ők hová költözzenek, mire Mussolini kitárta karjait: — De, uraim, nem elég nagy önöknek Róma?! — A küldöttség most a régi ghetto-temető dolgát hozta fel, hogy hát azzal mi lesz, mert ott nyugszanak a ghetto ősei, a szentéletű zsidó férfiak, márpedig ha kiássák a régi római várost, a temető megszűnik! Mussolini egy darabig gondolkodott a megoldáson, aztán kiadta a rendeletet, hogy a régi ghetto-temetőből a zsidó halottakat át kell telepíteni a valónai új temetőbe...

— Látják, uraim, — fejezte be előadását a második magyarázó — ez a különbség Mussolini és Hitler fasizmusa között. Mussolini a régi zsidókat áttelepíti az új temetőbe, míg Hitler, az új zsidókat is a régi temetőbe szeretné temetni...!

Női betörőbanda dolgozott Kolozsváron

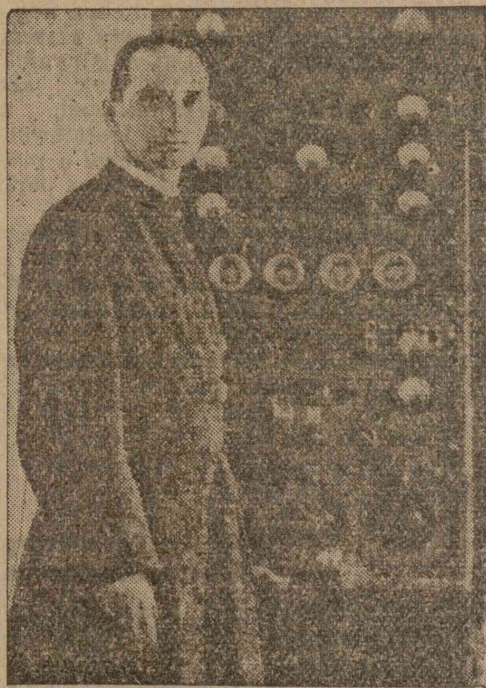
Hisztériás rohamot kaptak egy lakásban, mert készpénzt nem találtak

Kolozsvár, augusztus 30

Graur Emil dr. kolozsvári orvos Rákóczi-utca 14 szám alatti lakását, kedden az esti órákban, a háziak távollétében négytagú betörőbanda teljesen kifosztotta. A betörők 15 ezer lej értékű ruhaneműt szedtek össze a szobákban, majd

afeletti dühükben, hogy készpénzt nem találtak, botokkal, kövekkel, fejszékkel izzé-porrá zúzták a butorokat, azután elmenekültek.

SOCCORSI APÁT,

akit a pápa a vatikáni rádióállomás igazgatójává nevezett ki.

— **A denúciánsnak sikere van.** Csikszeredáról jelentik: Több ízben megirtuk már, hogy Csedő Imre Csiktaploca község volt időközi elnöke, bosszúból államellenes izgatás címen feljelentette Miklós Árpád jelenlegi bírót. A súlyosan vádolt és általános tiszteletnek örvendő bíró kerekben tagadja a terhőre irt súlyos cselekményt s hangsúlyozza, hogy tisztán bosszu műve az egész hajszja. Csedő Imrének ismét fáj a foga a községi „méltóságra” s ezért „faragott” belőle veszedelmes „irredentát”. Legutóbbi vizsgálóbírói kihallgatása alkalmával tanukat adott fel Csedő állításainak megdöntésére. Most aztán újabb, nem várt fordulat állott be az ügybe. Dr. Otetea Valér főispán az ügyesség átiratára hivatkozva azonnali hatállyal felfüggesztette állásából Miklós Árpád községi bírót és Holló János pénztárnokot. A felfüggesztő határozat kimondja, hogy az ellenük indított bünvádi eljárás végleges befejezéséig nem foglalhatják el állásukat. A főispáni intézkedés általános elkeseredést idézett elő Csiktaplocán.

— **Nagy tűz egy marosmegyei községben.** Marosvásárhelyről jelentik: Ehed marosmegyei községben az elmúlt éjszaka folyamán tűzvész pusztított. A tűz Barabás Dénes földbirtokos csürebén ütött ki és rövid idő alatt számos gazdasági épület

FLOREAL arckrém

No. 1. Nappali használatra, puder alá
No. 2. Éjjeli használatra: szeplő, pattanás és májfoltok ellen.
1 téglal ára 40 lej. — Vezérképviselő: Drogueria „Centrala”, Oradea.

ABLAK

Lepa ügyvéd most a megítélt ügyvédi tiszteletdíj felhajtására szállott ki az elmarasztalt asszonyhoz, ez azonban újra megtagadta a fizetést, sőt leányaival együtt olyan durván támadt az ügyvédre, hogy a tettelegességeknek csak Lepa férfias hidegvére és visszahúzódása vette elejét. A dolog természetesen nem marad ennyiben, a megtámadott ügyvéd jelentést tett a dologról az ügyvédi kamarának s egyben feljelentést is tett a harcias özvegy és leányai ellen.

— **Elfogták a marosmegyei rablókat** Marosvásárhelyről jelentik: Pascu Jeronim és Todor Nicolae ismert betörőket, akik augusztus 25-én megszöktek a marosvásárhelyi fogházból és azóta rettegésben tartották a környező falvak lakóit és rengeteg apróbb és nagyobb gaztettet követtek el, kedden este a görögnyelvszentimrei csendörök, hosszabb hajszja után, elfogták és a marosvásárhelyi ügyészszere szállították.

— **Emberi sorsok a címe André Malraux új könyvének.** A legnagyobb könyvsiker, francia kiadása egymillió példányban fogyott el. A Prix Concourt irodalmi nagy díj nyertese ára fűzve 102 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

— **Megválasztották Bukarest első magyar evangélikus lelkészét.** Vasárnap délelőtt zajlott le az újonnan alakult bukaresti magyar evangélikus egyházközösség papválasztó-gyűlése. Mint ismeretes, a bukaresti magyar evangélikusok nemrég váltak külön a reformátusoktól és önálló egyházközösséget alapítottak, amelynek élére már előzőleg is meghívtak egy másikat két lelképásztort, de ezek nem foglalták el az állásukat. Így került sor a vasárnapi választásra, amelyen Sextil Zoltán barcautai evangélikus lelkész választották meg, aki állását már el is foglalta. Az első bukaresti magyar evangélikus lelkész beiktatása nagy ünnepségek között fog megtörténni. Az installáción részt fog venni Frint Lajos evangélikus püspök Aradról, azonkívül Purgly László evangélikus egyházkerületi főfelügyelő, Biró László esperes és Papp Endre egyházmegyei felügyelő.

— **Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgékonyág, migrén, kimerültség, szédülés, szívzorulás, rémes álmok, ijedősség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik.** Az emésztőszervi bajok orvos-professzorai általánosan dicsérik a Ferenc József viz enyhe és megbízható hatását s azt gyakorlatukban sűrűn rendelik.

Külföldi autóversenyzők a feleki versenyen

Kolozsvár, augusztus 30.

A feleki nemzetközi hegyi autóverseny valóban nagyszabásúnak ígérkezik. A rendezőség még nem közölte a külföldi versenyzők névsorát, de kiszivárgott hírek szerint a nemzetközi autóélet több nagysága megjelenik a Startnál. Az első training pénteken délután lesz a feleki tetőn. Ugyanekkor futnak be az autókлубok Deák Ferenc-utcai épülete elé felállított célhoz a körverseny résztvevői.

KÖZLEMÉNY

Kérjük azon hitelezőnket (betéteseinket), kiknek címük hiánya miatt a betétek kiegyenlítésére vonatkozó ajánlatunkat nem küldhettük meg, hogy annak átvétele végett központunknál vagy fiókjainknál 8 napon belül jelentkezni vagy címüket velünk közölni szíveskedjenek.

Személyes jelentkezéseknél a takarékbetét-könyv elhozandó.

Brassó, 1934. évi augusztus hó 29-én.

Brassói Általános Takarékpénztár.

BOGARAK,

tűcsökh, poloskák, legyek és mindenféle rovarok radikálisan kipusztíthatók a

KATOL

japán rovarpor által.

A nagybányai levegőben

Van valami egészen különleges. Körös-körül Szatmáron és végig egész Erdélyben a tuzló és üzletes nacionalizmus méltatlanságai a levegőt, de Nagybanán — bárhol is próbálják — nem tudják a ragályt elterjeszteni.

Nagybanán — és ezt örvendezve kell feljegyezni — még ma sincs ellentét az átlakók között.

Magyarok, románok és zsidók élnek itt, békében, csöndesen, nyugodtan.

Imádják a városukat a nagybányaiak és ebben az imádatban közös érzésben hisztelik és megbecsülik egymást.

Békében is így volt. Sokan laktak itt románok. Sohasem volt ellentét a magyarok és románok között. Most sincs. Valami van itt a levegőben, valami, ami békét és szeretet csepegtet a szívekben. Itt érvényesül igazán a régi Erdély. A nyelo, a faj és a felekezet szabadságának mindenek fölött való tisztelete. A néhai Dragos Teofil sohasem engedte elfajulni a dolgokat az impériumállozások után sem.

Sohasem volt vila a városkáján a magyar nyelvhasználat kérdésében. Aki tudott románul, románul beszélt. Ha nem tudott, mondhatta magyarul, meghallgatták szívesen, válaszoltak is neki ugyancsak magyarul és nem verték a padokat, mint a szomszédos Szatmáron és nem kiabáltak a magyar tanácsosok felé, hogy menjenek Budapesetre. Egyszer egy regáli urat ki neveztek vagy megválasztottak városi tanácsosnak. A regáli ur, csak hallgatta, hogy egyes városatyák milyen nyugodtan szólnak fel magyarul. Közbeszólt és kritizálni kezdte a magyar nyelv használatát, mire Dragos Teofil közbeavatkozott:

— A kisebbségi nyelv szabad használatát — mondotta — nem kritizálni kell, hanem élvezni.

Szóval, ilyen ez a Nagybanán. Persze, Dragos Teofil ki mert állani. Sajnos, Dragos Teofil meghalt, de valamit mégis itt hagyott örökségbe. A türelmességet hagyta itt, a megértést, az emberszeretet és azt a nemes liberalizmust, amelyet, sajnos, Erdélyben már, talán csak éppen Nagybanán őriznek meg a régi hagyománnyal és a régi tisztességgel.

Valami van a nagybányai levegőben — mondják büszkén a város lakosai — valami van ebben a levegőben, ami nem engedi meg, hogy a gyűlölködés baciljai, mérges gombái megfertőzzék az itt lakókat.

Nem lehetne ezt a nagybányai levegőt, valamilyen elmés szerkezet segítségével, elvezetni tovább is? Végig az egész országon?

525 külföldi nyaraló

Ötszázhuszonöt külföldi és körülbelül ugyanannyi belföldi nyaraló viszi szét az idei nyár végén Nagybanán. A gazdasági viszonyokhoz képest ez igen sikerült fűrdőszerezést jelent. A külföldiek nagyrésze Budapestről, Nyíregyházáról, Bécstől, Prágából és Debrecenből rekrutálódott. A belföldiek Erdély minden részéből.

Huszéves találkozó

A minoritáktól átvett állami főgimnázium 1914-ben végzett vendiákjai találkozóra gyűltek össze a bányavárosban. Harmincan voltak a háború kitörésekor érettségizett diákok, köztük dr. Demian Titu volt szatmári polgármester, a nemzeti parasztpárt megyei elnöke, Körösi-Kriszán Sándor köztársasági, a B. L. munkatárs, dr. Câmpian Octav ügyvéd, aki egyúttal a találkozót rendezte is. A harminc érettségizett növendék közül csak tizenhatan jelentek meg a találkozón. A többiek? Szétszóródtak, akadályozva voltak a megjelenésben. Voltak olyanok is, akik a harctéren estek.

Nagybányai árak

A nyári hónapokban — tekintettel a nagy idegenforgalomra — néhány százalékkal emelkedtek az árak. Az áremelés azonban nem jelentékeny, mint a mellékelt jegyzék mutatja: csirke párja 19—22 lej, hizott kacsza darabja 32—40 lej, hizett liba 90—110, sertéshús 28—32, borjúhús 20, marhahús 12 lej, tojás négy darab 3 lej, tehéntej egy liter 3 lej, bivalytej 4 lej, kenyér 5, 6, 7 lej. Butorozott szoba nyaralók részére 7—80 lej.

Egy kis bűvészmutatvány, amely azonban nem használ Nagybanának

Hogyan lesz a három gram aranyból tizenkettő, avagy miért kell az iparvasut?

Már készül az új iparvasut, benn a város szívében. Két és fél kilométer hosszú lesz és a legszűkebb utcákon vonul végig. A veresvizi aranybányánál kezdődik ez a nagybányai iparvasut és a kereszt-hegyi flottációnál van a végállomása.

Ez a hatalmas összegbe kerülő építkezés nem tulságosan tetszik a nagybányaiaknak. Sokan mondják, hogy nincs semmi értelme. Szépészeti szempontból meg egyenesen káros, mert a vasut elcsúfítja az utcákat azzal, hogy éppen a nyaralónegyedeket szeli keresztül.

Azonkívül szakszempontokból sem hasznos ez. A vasutnak ugyanis az lesz a rendeltetése, hogy a veresvizi bányára aranyércet elszállítsa a flottációs üzemhez. A veresvizi aranyérc tonnánként mindössze két-három gram aranyat tartalmaz. Ezzel szemben a kereszt-hegyi bányára aranyércei 18—25 gram aranyat is tartalmaznak tonnánként. A flottáció nem tudja kiválasztani, hogy melyik a veresvizi és melyik a kereszt-hegyi aranyérc. Összekeverik a kétféle ércet és az összekevert érc feldolgo-

zása után elosztják az eredményt. Ha például a veresvizi érc tonnája három gram aranyat adott, a kereszt-hegyi huszonegyet, az így kapott huszonegy gram aranyat elosztják. Mindegyik bányára termelési kimutatásában a jelen esetben 12—12 gram aranyért szerepel. Ez természetesen azt jelenti, hogy a kereszt-hegyi bányára kapacitása leszállott. Az eddigi 18—25 gram helyett most majd csak tonnánként 12 gram arannyal szerepel. Persze a kereszt-hegyi szakemberek tiltakoznak. Nekik fontos a statisztika, hiszen az előmenetek és a minősítések szempontjából nagyon sokat számít, hogy a bányára mennyit termel. És sok értelme nincs az iparvasutnak akkor, amikor a veresvizi bányának eddig is modern aranyzúzdái voltak. A Borzás-zúda eddig is kivette az ércből a három gramm aranyat, kár volt felosztani.

Hogy mégis miért viszik a veresvizi ércet a kereszt-hegyi flottációhoz és miért kell ezért végig a városban két és fél kilométeres iparvasutat építeni, hogy miért kell a szép Nagy-

bányát ezzel az iparvasutal elcsúfítani, arra vonatkozólag érdekes felvilágosításokat adnak Bányán. Arról van ugyanis szó, hogy Lázárescu bányagazgatónak lejár az állama-lal kötött szerződése. Ugyátszik, a vezérigazgató be akarja bizonyítani, hogy az ő működése alatt még a veresvizi bányára is 10—12 gram aranyat adott a tonnánkénti átlagban. Amilyen bűvészmutatványféle lesz ez, amikor a két bányára termését összekeverve, az eddigi három gram helyett tizenkét gramot fog mutatni a mérleg. Közben persze ügyesen el lehet kendőzni azt, hogy a kereszt-hegyi bányára az eddigi 18—25 gram helyett most már csak tizenkét gramot adni.

A bűvészmutatvány azonban nem használ Bányának.

A kisvasut, amely visítva, fűtyölve átszeli majd a csendes bányai utcákat, nem lesz a legmegfelelőbb idegenforgalmi propaganda. Nem érdeke tehát a lakosságnak, de azt már Bányán is kezdik megszokni az emberek, hogy a lakosság érdeke számít a legkevesebbet.

A nagybányai piac olyan, mint egy cifradáma, akinek ragyogó öltözeke alatt rongyos fehérnemű van

Egy szerződés, amely nincs meg és egy millió, amelyet ezért nem fizettek ki

Sokat támadták annakidején a városi tanácsot, hogy Nagybanán főterét szatmári mintára kiparkiroztatta. Most, amikor csodálatos gazdagsággal kivirult a főtéri park, kezdik belátni, hogy mégis csak volt valami igaza a városi tanácsnak. Ragyogó színben virulnak a virágok a nagybányai piacon. Csupa hangulat, csupa meleg szín most ez a park, csak egy baj van: a park körül irgalmatlanul girbe-gurba, hegyes macskakövek fekszenek. Valósággal nyaktörő ez az út, ami a virágágyak mögött tíz centiméternyire terül el. Jaj annak az idegennek, aki szegény, kocsin viteti keresztül magát a park mögött. Olyanokat döccen a kiálló macskaköveken a jármű, hogy boldog lehet az idegen, ha megussza az utat anélkül, hogy a nyelvét elharapná.

Azt mondják Nagybanán, hogy nem lehet kiaszfaltoztatni ezt a piaci szörnyutat. Nem lehet, mert egy iratcsomó ott rekedt valamelyik megyefőnök fiókjában.

A Lomási Erdőiparnak ugyanis szerződése van a várossal a Lápos erdőre. Hatmillió lejt fizet a Lomási a városnak a Láposért. Ugy volt, hogy a szerződés július 3-án lép életbe és ugyanazon a napon a város egymillió lejt készpénzlehet kap a Lomásitól. A szerződés iratai azonban megrekedtek valahol. Az iratcsomó valamelyik prefektus fiókjában maradt, amikor felterjesztették a miniszteriumhoz jóváhagyás végett. Lehet, hogy lejött a jóváhagyás, lehet, hogy el sem ment az iratcsomó. Ki tudja? A bányaiak bizonyosan nem tudják. Ők csak azt tudják, hogy ebből az egymillióból, amelyet már július elején meg kellett volna kapniuk, rendbe akarták hozni a piacot, szép aszfalt-kövezetet akartak a park köré teremteni.

Most olyan a nagybányai piac a szép parkkal és a nyaktörő utakkal, mint a cifrán öltözött dáma, akinek ragyogó párisi estélyi toalettje alatt, piszkos és szakadozott fehérnemű van.

Távirat

Városvezetőségnek

Nagybanán

A Zazar-partján az új iparvasutal szörnyű munkát végeznek stopp Egyúttal már miért nem szabályozták a Zazart is stopp Ugyanannyiba került volna stopp A szépészeti szempont annyit sem számít a művészvárosban, mint egy körömfelkeltéje stopp Ha már művészettel nem törődnek legalább saját anyagi érdekeiket ne hanyagolják el stopp Ugyanis Zazar-szabályozás esetén tizenöt házhely jutott volna a városnak felszabaduló területekből stopp Kioszthatták volna tisztviselők és munkások között stopp Vagy ezzel nem törődnek az urak? stopp Az iparvasut még nem városfejlesztés stopp Sőt! Stopp

POLGAROK

Egy nagybányai fűrdővendég naplójegyzetei

Aug. 19. Hihetetlen, hogy milyen érdeklődés van Nagybanán minden iránt. Ma például teniszverseny volt a ligetben. Annyi volt a néző — kerítésen belül és kerítésen túl — hogy másutt csak a futballmeccsen vannak annyian. És hogy izgultak a döntőben a Burger-Kliap mérkőzésnél. Ugy biztatták a csehet, hogy ütemesen tempóztak is neki. Burger doktornak, aki szatmári, nem tulságosan drukkoltak, úgyhogy a szatmáriak kissé keserűen jegyezték meg, hogy milyen szép a megyei összhang.

Augusztus 20. Az éjjel az egész város az utcán volt. Várták Nagyváradról a futball eredményt. Késő este tették ki a Berger-cukrászda elé, hogy a Phönix 3:1-re kikapott a NAC-tól. Egy hölgy sirva fakadt. Egy melatő társaság abba

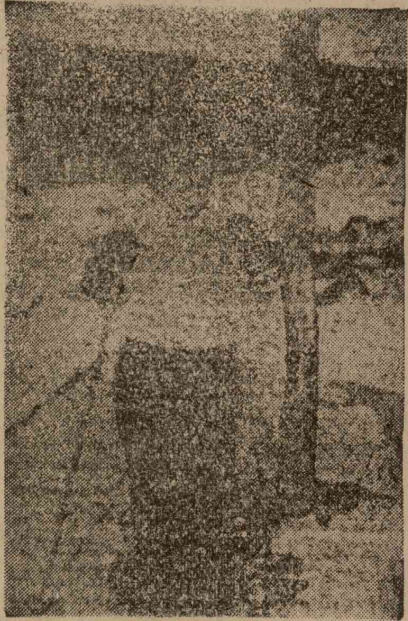
hagyta a mulatást. Városi gyász volt Nagybanán.

Augusztus 21. Ma voltam a Grünfeld-féle híres zsidó vendéglőben. A koszt nagyszerű volt, de viszont még véletlenül sem volt ott egy zsidó sem. Ugy látszik, itt a zsidó vendéglőbe csak keresztények járnak.

Augusztus 22. Végre kirándultam a híres felsőbányai Bódi-tóhoz. Gyönyörű, csak fürödni egy kicsit körülményes benne. Nagyon hideg és a széle tele van békakencsével. Ha ez a tó Svájcban volna, már lenne mellette egy többemeletes szálloda. Így csak eldobott dinnyehéjak fekszenek mellette.

Augusztus 23. A cukrászdában mindig van egy képkiállítás. Egy új festőt dedeztem fel: Pittner Olivérnek hívják.

BOROSS PALNÉ

Nagybanán társadalmi életének igen fontos egyénisége Boross Pálné, a Phönix kénsavgyár igazgatójának felesége. Borossné a Mircea anya- és csecsemővédő egyesület alelnöknője, az Arpagondozó elnöknője és igen tevékeny részt vesz a jótékony egyesületek működésében. Személyesen sportol és egyike a legjobban öltözködő nagybányai hölgyeknek. Már pedig aki ismeri a tüneményesen szép nagybányai nőket, az tudja, hogy ez nagyon nagy szó.

Jön az olcsó villany

Bányán izgalommal várják a Ganz társaság, a város és a kincstár között kötendő hármas szerződés megkötését. Ettől a villanyáram olcsóbbodását várják a bányaiak. Az eddigi áramdíj sok. Egy lej nyolevanöt bani hektovattonként Sok! Ganz majd lenyomja az árakat.

Phönix CSB.

Kommunista összeesküvést leplezett le a budapesti rendőrség

Budapest, augusztus 30.

A magyar főváros rendőrségének politikai osztálya letartóztatta Wall Vilma magántisztviselőnőt, aki, a nyomozás szerint, egy kommunista szervezetnek volt a szervezője és irányítója. Rajta kívül még öt férfit és négy nőt vettek őrizetbe.

Angelescu elhelyezi az állástalan tanítókat

Arad, augusztus 30.

Az aradi tanfelügyelőség távirati utasítást kapott a közoktatásiügyi minisztériumtól, hogy szeptember 30-ra küldje Bukarestbe azokat az állástalan tanítókat, akik 1920-29 években nyerték képesítésüket. A minisztérium igéri, hogy az ezekben az években képesítést nyert és még mindig állás nélkül levő tanítókat elhelyezi. Arad megyében ez az ígéret talán betartható, mert az elmúlt évben 30 új iskola épült. Hogyan csinálnak azonban helyet ott, ahol nem épültek új iskolák és azoknak, akik az újonnan épített iskolák mellett is számfellettieknek bizonyulnak? Megkezdik talán a nyelvvizsgán elbuktatott magyar tanítók kenyérének a kiosztását?

Véletlenül saját öccsét szúrta agyon haragosa helyett

Budapest, augusztus 30.

Szabó Ferenc napszámos kedden este az egyik külvárosi kocsmában összeszólalkozott Vajda Ferenc iparossal. A veszekedésből verekezés lett, egyelőre azonban a támadó, Szabó Ferenc maradt alul és elhagyta a kocsmát. Később Vajda János is távozott, miután azonban tartott attól, hogy haragosa utközből újra támadni fog, kíséretül magával vitte Szabó öccsét, aki időközben benézett a kocsmába és értesült a lezajlott verekezésről.

Az egyik sötétebb utcaszegelenél Szabó valóban várta ellenfelét és mielőtt az valamit szólhatott volna, nekibontott. Vajda kísérelte természetesen közbevetette magát és igyekezett szétválasztani a verekedőket, ami annyira feldühítette Szabót, hogy kirántott kését nem Vajdába, hanem ennek kísérelőjébe, saját öccsére mártotta. Az ifjabbik Szabó nyomban összeesett és bátyja csak akkor látta, hogy kit gyilkolt meg, amikor Vajda kétségbeesett sópánkodására a halott arcába nézett.

A testőrgyilkossá lett heveserű nap-számot a rendőrség letartóztatta.

A magánalkalmazottak követelése

Brassó, augusztus 30.

A Brassói Magánalkalmazottak Szindikátusa kedden este a munkakamara tanácstermében gyűlést tartott. Az összejövetelen nemzetiségre való tekintet nélkül jelentős számban képviseltették magukat a brassói kereskedelmi és irodai alkalmazottak.

A napirend első pontja a propaganda-bizottság beszámolója volt. A bizottság leszögezte azt, hogy a brassói magánalkalmazottak élénk érdeklődést tanúsítanak a szindikátus munkája iránt és maguk is részt akarnak venni ebben a munkában. A bizottság leszögezte még azt is, hogy a szindikátus célja kell kitiizze maga elé, hogy a reggeli nyitás, déli pihe-nő, szabadságidő kérdéseit tisztázza és a munkaadókkal szemben leszögezze az alkalmazottak erre vonatkozó követeléseit. Azonkívül célja kell legyen az is, hogy az állandó orvosi, gazdasági és kulturális adások megtartását, jogvédő iroda felállítását kiharcolja.

Jelentősebb hozzászólások után a gyűlés elhatározta, hogy ezután minden kedden gyűlést fog tartani. A jövőheti gyűlésen, amely a munkakamara tanácstermében lesz, a propaganda-bizottság fog beszámolni a szakszervezetek kulturális és gazdasági harcainak lehetőségeiről, majd a szakszervezeti vezetők a saját hatalmas jelentőségéről tartanak előadást.

Az előadásokat három nyelven tartják meg.

Csik és Udvarhely felekezeti tanítóinak állítólag 70 százaléka bukott el a nyelvvizsgán

Csikból feljelentés ment az állami közegek ellen, akik „előzékenyen bánnak a magyar nemzetiségű tanítókkal”

Csikszere, augusztus 30.

A magyar tanítói kar országjárta a legnagyobb bizonytalanságban várja a vizsgák eredményét. Csik megye tanítói abba a „szerecsés” helyzetbe kerültek, hogy Chirca Péter tanügyi felügyelő jóvoltából megtudhatták a csiki és az udvarhelyi eredményeket.

Egyenesen elképesztők ezek a számok, melyekről bár Csik megye tanügyi diktátora azt állítja, hogy nem véglegesek, nyilvánvalóan kevés változtatás történik majd rajtuk.

Székelyszerűen vizsgára jelentkezett 302 tanító. Csik megyéből 98 felekezeti és 49 állami, Udvarhely megyéből 93 felekezeti és 62 állami. Közülük 250-en az egyhónapos nyelvtanfolyamon is résztvettek, fejenként 1100 lejért. Ime a megdöbbentő eredmény:

Csik megyéből megbukott 67 felekezeti és 11 állami, Udvarhely megyéből 62 felekezeti és 19 állami tanító. Vagyis a felekezeti tanítók 70, az államiak 25 százaléka bukott el. Ezek szerint a Székelyföld csaknem színmagyar lakosságú két legnagyobb vármegyéje felekezeti tanítóinak 70 százaléka veszt el. Ugyanakkor többen vannak olyanok, akik nem jelentek meg a nyelvvizsgán, noha erre névszóló rendeletet kaptak. Ezeket a tanítókat minden további nélkül eltöltik a további működéstől.

Igy kezdődik Csikban és Udvarhelyen az új iskolai év!

MIT MOND CSIKMEGYE TANÜGYI INSPÉKTORA?

Az eredmények véglegesítése után természetesen azonnal „munkába” látnak a tanügyi felügyelőségek. Chirca Péter kerekén kijelentette, hogy a törvény szerint mindazokat, akik a most megtartott nyelvvizsgákon elbuktak, az iskolai hatóságok azonnali hatállyal el fogják távolítani állásaikból.

Nincs kizárva, hogy a minisztérium időközben „engedményeket” tesz, ezekről azonban egyelőre hivatalosan szó sincs.

— Másikülben — tette hozzá az inspektor — amint értesülök

az iskolafenntartó főhatóságok körredekletet adtak ki, mely szerint a vizsgákon elbukott tanítók eddig viselt tanítói és kántori állásaikról lemondottaknak tekintetnek. Látják már ők is, hogy ez így nem mehet a végletekig. Aki ebben az országban akar megélni, legelső kötelessége, hogy ismerje az állam nyelvét. Nem várják be tehát, hogy mi kergessük el a nem megfelelő tanerőket. Elbocsátják őket.

Fogalmunk sincs honnan szerezhetné Chirca felügyelő az egyházi főhatóságok állítólagos rendeletére vonatkozó értesüléseit. Mi mindenestre szeretnők hinni, hogy ez a körredeklet csupán a székelyföldi iskolai hatóságok szerény óhaját képezi és ilyen, Angelescu szellemében megfogalmazott, írást egyházi főhatóságaink nem adtak és nem is fognak kiadni.

Mert elképzelhetetlen, hogy egyházaink végrehajtó szerepet vállaljanak a magyar egzisztenciák tömeges lekasabolásánál és ők maguk dobják utcára azokat a szerencsétlen magyar tanítókat, akik emberfeletti szenvedések árán, szó szoros értelmében élesen, rongyosan és hősi kötelességtudással védtek éveken keresztül a magyar kultúra omladozó sáncát.

Egyházainktól mindenestre sürgős felvilágosítást kérünk ebben az ügyben. Nem alkalmas az idő arra, hogy ilyen ellenőrizhetetlen hírekkel súlyosítsuk tanítóink amugyis kétségbeesett helyzetét.

FÖLJELENTÉS MEGY BUKARESTBE

A „kulturális” területen tehát alapos munkát végeztek Angelescu gőzhengerei. Egyideig még remény volt arra, hogy a székelyföldi iskolai hatóságok megértéssel kezelik majd az ügyet. Ugyilátszott, hogy nem minden tanítót rendelnek nyelvvizsgára a táblázatok összeállításával megbízott közegek.

Akad azonban két román nemzetiségű tanító: Olteanu Constantin és Botezatu Joan. Az

előbbi Csikszépvízen, az utóbbi Csikszentmihályon teljesít szolgálatot. Ezek ugyilátszik érdeket akartak szerezni maguknak s ecélból bizalmasan közölték Stan Ghitescu miniszteriumi vezérigazgatóval, hogy

„egyes csik megyei altanfelügyelők és felügyelők előzékenyen bánnak a magyar nemzetiségű tanítókkal”.

A vezérigazgató azonnal intézkedett és vizsgára rendelte az összes magyar tanerőket.

CSAPDA A NYUGDIJOGOSULT ALLAMI TANÍTÓKNAK

Még egy szomorú hajtása van a nyelvvizsgának. Ismeretes, hogy a vizsgák megkezdése előtt miniszteri rendelet jelent meg, mely úgy intézkedett, hogy azok a tanítók, akik több évtizedes szolgálattal rendelkeznek és augusztus hatodikáig nyugdíjazásukat kérik, mentesülnek a vizsgakötelezettség alól és egyben szabályosan nyugdíjazzák őket.

Ezen az alapon igen sok állami tanító kérte nyugdíjazását. Most aztán Chirca inspektor általános megdöbbenésre úgy magyarázza a rendeletet, hogy

ezeket a tanítókat úgy tekintik, mint akik lemondottak állásaikról. 57 éves korukig rendelkezési állományban tartják őket és csak azután folyósítják a nyugdíjat.

Nyomatványokat is készítettek ebben az értelemben és azokat alá akarják iratni az érdekeltek tanítókkal. A tanfelügyelőség azzal érvel, hogy nyugdíjaztatási iránti kéréseiket nem a törvényes formák betartásával terjesztették be. Az elkeseredett tanítók — érthető okokból — az aláírásokat megtagadták. A miniszteri rendeletre hivatkoznak és ezen az alapon akarják jogait érvényesíteni.

Hogy mi lesz az eredmény? — ki tudná megmondani. Ilyen kilátásokkal indul az új tanév. Fekete iskolai év lesz ez, emléket magyar egzisztenciák tömeges pusztulása fogja hirdetni a megértés és az emberszeretet nagyobb dicsőségére.

A hadbíróóság nem asszisztál a „futball és sovínizmus” című játékhöz

Nagyvárad, augusztus 30.

A NAC—Crisana bírósági eljárásig fajtult futballmérkőzés ügyében elhangzott a hadbíróági ítélet.

Bartha és Feuerstein NAC játékosokat a hadbíróóság keddi tárgyalásán felmentette a nemzetgyalázás vádjáról.

A tanuvallomásokból megállapították,

hogy a két játékos nem tette meg a terhükre rótt kijelentéseket. A Crisana játékosok sportféléteknységből diktált vádját omlott össze ezzel. A hadbíróóság kimondotta azt is, hogy a mérkőzés utáni botrány ügye a polgári bírósághoz tartozik. A periratokat át is küldötték a törvényszékhez.

Egy argentinai város borzalmas tüzkatasztrófája

Lángoló benzinfolyam rohant a házak felé

Buenos Ayres, augusztus 30.

Az argentinai Campana város tegnap borzalmas tüzkatasztrófának esett áldozatul.

A tűz a város egyik hatalmas benzintelepén keletkezett. Az egyik alkalmazott egy benzintank közelében dohányzott és úgy látszik, nem volt elég óvatos, mert a benzin meggyúlt és a tank felrobban.

Ennek a robbanásnak borzalmas hatása volt.

A következő pillanatban a közelben levő 9 nagy benzintank fogott tüzet és repült a levegőbe.

Az amerikai méretű tankokban összesen 150 millió liter benzin volt felhalmozva és az óriási mennyiségű, gyúlékony folyadék égő lángtengerrel borította el a környéket.

A város tüzlőtsága teljesen tehetetlen volt a borzalmas tüzkatasztrófával szemben és a közeli városokból, sőt a 75 kilométer távolságra fekvő fővárosból, Buenos Ayresből is kénytelen volt segítséget kérni. A campanai tüzlőtságot munkájában nemsokára több ezer főnyi segédcsoportok támogatták, de a lángoló benzintengert így sem tudták eloltani.

Buenos Ayresből külvonatokon katonai segédcsoportokat is küldtek a tüzlőtság támogatására, de amire a vonatok megérkeztek,

az irtóztos hőségben a vasúti sínek 1 kilométer távolságban megolvadtak és a pálya használhatatlanná vált.

A lángok pedig percről-perce ellenállhatatlanul terjedtek tovább és csakhamar

kigyulladt a campanai állomás épülete is, amelyet a tüzlők nem tudtak megközelíteni az égő benzintenger miatt.

Az épület és néhány raktárház porráégett.

Az újabb jelentések szerint a lángoló benzinfolyam elérte a várost is és rengeteg házat gyújtott fel.

A lakosság kénytelen volt menekülni, mert a város majdnem teljesen porráégett.

Az oltást az akadályozta meg, hogy a tüzlők és a segédcsoportok az égő benzinnel elárasztott utcákon meg sem közelíthették a kigyúlt házakat.

A borzalmas tüzkatasztrófának eddig 14 halottja és 50 súlyos sebesültje van. A kár — hozzávetőleges becslések szerint — meghaladja a 11 millió pezót.

Súlyos szerencsétlenség ért Magyarországon egy ismeretlen sportrepülőgépet

Budapest, augusztus 30.

Kiskunhalasról érkezett jelentés szerint a közeli Sükösd község határában súlyos repülőszerencsétlenség történt. Egy sportrepülőgép lezuhant, teljesen összeroncsolódott, két utasa közül az egyik meghalt, a másik a halállal vívódik.

Eddig még egy a gép, mint szerencsétlenül járt utasai ismeretlenek, mert az életben maradt, de súlyosan sebesült utas eszméletlen állapotban fekszik.

Iskolák Egyesülete

— Beiratkozás a kolozsvári magyar tanfelügyelői felső kereskedelmi iskolába. Az ország egyetlen magyar tanfelügyelői felső kereskedelmi iskolájának első osztályába beiratkozhatnak az 1934-35. tanévre azon 14-17 évesek, akik a tanítóképző négy alsó osztályát végezték és kereskedelmi pályára készülnek. A licium felső tagozatára képesítő felvételi vizsga nem szükséges. Az évi tandíj 2600 lej, ami három részletben fizetendő. Arra érdemes szegény tanulóknak tandíjkezdményben, esetleg más segélyben és tankönyvszegélyben részesülhetnek. Az egyenruha, sapka és tornanadrág kötelező. Minden más felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság. A beiratások augusztus 20-tól szeptember 5-ig tartanak. A növendökek internátusi elhelyezése is lehetséges korlátozott számban.

★

— A kolozsvári Marianum leányliceumának igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy az I. osztályos felvételi vizsgát nem szeptember 10-én tartják meg, hanem szeptember 4-én, kedden reggel 8 órakor.

Upton Sinclairt jelölte Kalifornia kormányzói székébe a demokrata párt

A világhírű író három hónappal ezelőtt lépett be a pártba, nagy kiábrándulására a baloldali munkásságnak, amelynek eddig zászlóvivője volt

San-Francisko, augusztus 30.

A demokrata párt legutóbbi ülésén hatalmas többséggel Upton Sinclairt, a világhírű író jelölték Kalifornia kormányzói székébe.

Upton Sinclair mindössze három hónapja tagja a demokrata pártnak. Azelőtt a szélsőbaloldali egyik legnagyobb egyénisége volt, aki

nemcsak regényekben, de röpiratokban és értekezésekben is számtalanszor hitet tett világszemlélete mellett. A demokrata pártba való belépése a baloldali osztályok előtt kiábrándulást eredményezett, Sinclair azonban ma is azt hangsúlyozza, hogy minden cselekedetének kormányzója a munkásosztály nyomorán

való segítség akarata lesz. Jelszava az, hogy tűnjön el a szegénység Kaliforniából a eszközei közé számítva az olyan munkásintézmények alapítását és fejlesztését, amelyeknél a munkások valóban a maguk kormányzása alatt a maguk célkitűzései érdekében dolgozhatnak.

Hárommillió hiánnyal zárult a költségvetés első félévi mérlege

A kereskedelmi miniszter nyilatkozata

Bukarest, augusztus 30.

Teodorescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter szerdán nyilatkozott a sajtó képviselőinek Románia első félévi kereskedelmi mérlegéről. A miniszter közölte, hogy az első hat hónap három millió lej hiánnyal zárult a múlt évi hatvanhét millió felesleggel szemben.

— A félévi mérleg annak ellenére is, veszteséggel zárult, hogy a petroleumkiviteli jelentékenyen emelkedett. A magyarázat: Az árak viszont estek.

A nyilatkozat további részéből kiténik, hogy a buzakivitel úgy mennyiségben, mint árban visszaesett.

A behozatal — a vámvédelmi intézkedések és a belföldi ipar felerősödése következtében — lényegesen kisebbedett.

— A világon mindenütt a válságot nyögik a népek, mi a többihez viszonyítva aránylag egészen jól állunk — fejezte be bizakodó hangon nyilatkozatát Teodorescu miniszter.

Egy katonatiszt véresre verte Radulescu-Motru egyetemi tanárt

Târgu-Ocna, augusztus 30.

Felháborító merényletnek lett áldozata Radulescu Motru egyetemi tanár és szenátor, a nemzeti-parasztpárt tekintélyes vezetőembere. A professzor a tg-ocnai állomáson együtt szállt fel egy Lascu nevű temesvári kapitánnyal. Csomagjaik elhelyezése közben szóváltás támadt közöttük, mire a kapitány úgy feldühödött,

hogy ököllel rontott az öreg tudósra, kiütötte két fogát, azután addig verte, amíg a szerencsétlen embert előntötte a vér.

Radulescu Motru azonnal jelentést tett a minősíthetetlen merényletről az állomásfőnökségen. Az esetről jegyzőkönyvet vettek, melyet a katonai hatóságok elé fognak terjeszteni.

arról, hogy 6 magyar. Egyideig huzták-halasztották a dolgot, hivatkoztak arra, hogy magas termete, szókése és kék szeme világosan germán eredetűre vall, a mikor azonban hiábavalónak bizonyult minden fajelméleti hivatkozás és rábeszélés, belenyugodtak abba, hogy az igazolványt kiadják Két szavahihető tanura volt azonban szükség, akik bizonyítsák, hogy a magyarságát kereső magántisztvis-

előnek már az apja is magyar volt, egész családja magyarul beszélt és érzett mindig. A Magyar Párt aradi tagozata a város-hoz benyújtott kérvényről másolatot vett és sokszorosította azt, mert minden jel arra vall, hogy ennek az iskolai évnék az elején egy a megyében, mint Aradon igen sokan lesznek olyanok, akiknek így is bizonyosságot kell tenniük magyar voltukról.

Új kereskedelmi tárgyalások indulnak Magyarország és Ausztria között

Budapest, augusztus 30.

A jövő hét folyamán Bécsben újabb kereskedelmi tárgyalások indulnak a magyar és osztrák megbízottak között. A tárgyalások célja az eddigi kereskedelmi árucserének Magyarország javára törté-

nő megváltoztatása lesz. A kötött szerződés szerint ugyanis Ausztriának másfél-szeres arányban kell Magyarországról árut átvennie, ennek a kötelezettségének azonban az árucseré mai rendszere mellett nem igen tehet eleget.

Nyolc erdélyi megye párttagozata nyíltan Maniu mellé állott

Szováta, augusztus 30.

Szováta teljesen felkészült a nemzeti-parasztpártiak Maniu mellett álló tagjainak gyűlésére. Szerdán mintegy ezeröt-százan érkeztek még a fürdőhelyre, úgy-hogy a megjelentek száma meghaladja a kétezret.

A gyűlésen nyolc megyei tagozat hivatalosan képviselteti magát. Fehér, Szilágy, Szatmár, Bihar, Maramaros, Nagy-

küküllő, Kisküküllő és Marosmegye nyíltan Maniu mellé állottak azzal, hogy egyhangú tagozati határozattal elküldik kiküldöttjüket Szovátra.

A szovátai összgyűleten — beavatótak szerint — a megszavazandó határozati javaslat a következőket tartalmazza: állásfoglalás Maniu politikai elvei mellett, egyöntetű fellépés a gazdasági kérdésekben, tiltakozás a cenzura és az oszromállapot ellen.

Szeptember 6-10 között nemzetközi jogászkongresszus lesz Budapesten

Budapest, augusztus 30.

Szeptember 6 és 10 között nemzetközi jogászkongresszus lesz Budapesten. A kongresszus iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg az egész világon és szinte minden résztvevő országból a legkiválóbb jogászok jelentették be utazási szándékukat.

Elfogták Jókai özvegyének kirablóját

Budapest, augusztus 30.

A budapesti rendőrség Zobel Sándor 36 éves pékség személyében elfogta Jókai Mór özvegyének betörőjét. Zobel 16 ezer pengő értéket rabolt el az özvegy Jókai-utcai lakásáról, de a rablott holmikat mindössze 750 pengőért adta tovább orgazdáinak.

A rendőrség most az orgazdákat keresi, mert a betörő nem tudja, vagy nem akarja megnevezni őket.

Legújabb

A NEMZETI-PARASZTPÁRT A DEVALORIZÁCIÓ MELLETT

A nemzeti-parasztpárt Konstancán ülésén elnöki tanácsa pénteken kezdte meg tanácskozásait a párt pénzügyi álláspontjának leszövezésére. Ekkor mondják ki, hogy a nemzeti-parasztpárt a devalorizációnak, vagyis a pénzügyi leértékelésnek a híve.

MANIU UDVARIASÁGI LATOGATÁSAI BUKARESTBEN

Maniu Bukarestben szerdán több udvariasági látogatást tett politikai ismerőseié. Maniu — mint előre is bejelentette — több napig marad a fővárosban. Mindenesetre addig, amíg lezajlik a szovátai gyűlés.

TATARESCU MINISZTERELNÖK ELHALASZTOTTA JUGOSZLAVIAI UTJÁT

Tatarescu miniszterelnök, aki Sándor király meghívására ezen a héten Bledbe akart utazni, egyelőre elhalasztotta utját.

A magyar Színészegyesület ideiglenesen megvonta a játszási jogot a verekedő Szücs Lászlótól

Jávor Pál verekedése ügyében a rendőrség folytatja a vizsgálatot

Budapest, augusztus 30.

A magyarországi Országos Színészegyesület tanácsulást tartott az utóbbi időben történt két súlyos színészbotrányval kapcsolatban. A tanácsülés egyelőre csak a Szücs László ügyében döntött, aki durván bántalmazta a színházi szabót valami jelentéktelen kis hiba miatt. A határozat gy szövege: Szücs László 1935 január elsejéig Magyarország területén egyetlen vidéki színházban sem játszhatik, s a mennyiben ezt a tilalmat megszegi, úgy végérvényesen elveszti játszási jogát.

Jávor Pál ügyében az egyesület még

nem döntött, miután az eset rendőri kivizsgálás alatt áll. A rendőrség megállapította, hogy Jávor mentegetőzése nem állja meg a helyét. Ő támadt rá a lovaszra, aki nem is védekezett, hiszen a Jávortól be-mondott sebesüléseknek, amelyek a lovasz ütéseitől származtak volna, semmi nyomuk sincs, ilyen rövid idő alatt pedig nem gyógyulhattak be nyomtalanul. Megállapította a rendőrség azt is, hogy Jávor már kétszer volt büntetve, egyszer hatósági személy elleni erőszak, egyszer pedig súlyosabb természetű testisértés miatt.

Az aradi névelmezési hadjárat első ütközete

Két tanúval kellett bizonyítani egy magántisztviselőnek azt, hogy már szülei is magyarok voltak és magyarul beszéltek

Arad, augusztus 30.

Pár nappal ezelőtt jelentettük, hogy az aradi iskolai beiratkozásokkal kapcsolatban Aradon minden eddigi mérték meghaladóan elkezdődött a névelmezés. Sajnos s egyben módfelett meglehetősen is az a tény, hogy maguk a kisebbségi iskolák lettek valami rosszul felfogott és haszontalan óvatosságból újabb és újabb anyagot szállítani a névelmezéshez. A törvény mindenkit magyarnak ismer el, aki magyarnak vallja magát és sehol sem kötelezi a felekezeti iskolákat, hogy maguk jessenek névelmezni. Igaz, a tanfelügyelőségek, sőt a magasabb közoktatásügyi hatóságok is adnak ki a törvény rendelkezésével egyenes ellentétben álló rendelkezéseket, arra azonban még ők sem kötelezik a felekezeti iskolákat, hogy siessenek

nek kiszolgálni minden ellentmondás, tiltakozás és harc nélkül a törvénytelenkedéseket.

Aradon a római katolikus zárdánál kezdődött meg a névelmezési harc. Egy tekintélyes és közismert magántisztviselő leánykáját nem irták be azzal az indoklással, hogy német neve van, tehát nem magyar származású. A zárdai iskola igazgatója írásos bizonyítékot kért a szülőktől magyar voltáról, hogy legyen mivel fedeznie magát. Ilyen írásos bizonyítványt pedig a városházán állítanak ki.

Az apa a legnagyobb megdöbbenéssel hallotta az igazgatóság álláspontját s nyomban elhatározta, hogy most már csak azért sem enged. Felment a város illetékes ügyosztályához, és bizonyítványt kért

K Ö Z G A Z D A S Á G

Szétosztották a magyar fűrészárú kiviteli kontingens harmadik részletét is

Kik kaptak a 621 vagonos exportból?

Bukarest, augusztus 30.

Mosí osztotta fel a Nemzeti Exportintézet és a Faipari Szövetség a Magyarországi által 1934-re megállapított fűrészárúkontingens harmadik részletét, amely 621 vagonot tesz ki. A kontingens a következő 42 cég között osztották fel:

CAPS 615 tonna, Lomási Erdőipar 435 tonna, OFA 405 tonna, Kalotaszegi Erdőipar 405 tonna, Carpatina 360 tonna, Regna 330 tonna, Foresta 330 tonna, SWAG (Ardeleana) 330 tonna, Intreprinderile Forestiere Romane, Kolozsvár, 315 tonna, Feltrinelli 300 tonna, Resica 180 tonna, Gödemesterházi Uradalom (Bangra) 180 tonna, Mersing és Lessel, Nagyszeben 120 tonna, Székely és Margittai, Szárhegy 120 tonna, Darvas, Elekes et Co. Marosvásárhely 120 tonna, Danubia-fatermelő Brassó, 105 tonna, Tisa r. t. Máramarosziget 105 tonna, Fried József és Fiai, Borsa 105 tonna, Sennensieb Testvérek, Marosvásárhely 105 tonna, Somesana r. t. Szatmár 90 tonna, Abrudean Teodor Balcesti 90 tonna, Anderco Cuza Sándor

Borsa 90 tonna, Fruchter Testvérek, Borsa 60 tonna, Petrosani S. A. 60 tonna, Mundus et Borlőrményesi Faipar, Karánsebes 60 tonna, Fakereskedelmi r. t. Máramarosziget 60 tonna, M. Moskovits, Borsa 60 tonna, Frumosa szövetkezet, Petresti 60 tonna, Molnár Rezső, Nagypárad 60 tonna, Ghita György, Kolozsmonostor 60 tonna, Condor Lőrinc Balcesti 60 tonna, Vágó Sándor, Gyergyószentmiklós 60 tonna, Zenta-Roskányi r. t. 45 tonna, Braun Mayer Felsővis 45 tonna, Salzer et Stein, Kolozsvár 45 tonna, Lemnul-fatermelő Borgóprund 45 tonna, Borsos Mihály, Csomafalva 45 tonna, Stefa r. t. Kolozsvár 50 tonna, Crainic Mihály, Balcesti 50 tonna, Industria Romana, Borsák, 50 tonna, A. Munteanu, Kelecel 50 tonna, Coman Andrei lelkes, Mojszin, 50 tonna.

Ezzel a felosztással ki is merült a Magyarországra kivihető fűrészárúkontingens erre az évre, illetve hátra van még az a 33 százalékos részletkvóta, amelyet a magyar kormány oszt szét az ottani importőrök között.

A legszebb egyetértés jegyében zajlott le az Erdélyi Kiskereskedők Szövetségének ezévi közgyűlése

Sepsiszentgyörgy, augusztus 30.

Az Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége, mely minden évben más és más erdélyi városban rendezte meg évi rendes közgyűléseit, ezévi közgyűlést most tartotta meg a Sepsiszentgyörgyi Kereskedő Kör összes helyiségeiben. A gyűlés, melyen a közeli és távoli megyékből a szövetségnek 516 képviselője és rendes tagja jelent meg, délelőtt 10 órakor vette kezdetét ünnepélyes keretek között. A megjelentek legelőször is egy elnöklő bizottságot választottak, mely a gyűlést levezesse s a melynek tagjaiul Barabás Andor dr., Hozan Joan dr. és Franck Martint kérték fel.

Ezután a multévi jelentés és zárszámadás felolvasására és megszavazására, valamint a jövőévi költségvetés megvitatására került a sor. Az előterjesztett javaslatokat kevés módosítással a gyűlés egyhangulag elfogadta. Majd a kereskedőket általános sérelmeknek a megtárgyalása következett. Ezek között különösen sok elkeseredett panasz hangzott el az adó-sérelmek, valamint az italmérés és a mértékhiitelesítés körül gyakorta történő visszaélések ellen.

A gyűlés kétségkívül legfontosabb határozata az volt, hogy

a megjelentek kimondták a szövetség-

nek a Bukarestben létesítendő központi irodához való csatlakozását.

Ez az iroda ugyanis az egész ország kereskedőtársadalmának lenne központi irányító és tanácsadó szerve s éppen ezért csatlakozik az Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége is ehhez az irodához, hogy ezáltal az ország kereskedőtársadalmára az őket érintő sérelmekkel és intézkedésekkel szemben egységesen és egyöntetűen tudjon állást foglalni. Ezután a közgyűlés a megüresedett tisztségeket töltötte be. A szövetség elnökének a megjelentek egyhangulag Braditeanu Vasile, a brassyói kereskedelmi kamara alelnökét választották meg.

A közgyűlés tárgysorozata ezzel véget is ért. A megjelentek azonban még rövid ideig a helyszínen maradtak, hogy ünnepélyes keretek között adják át két érdemes sepsiszentgyörgyi kereskedőnek, Berkovits Hermannnak és Kozma Lajosnak a Meritul Comercial II. osztályu érdemrendet, mellyel most tüntették ki őket a kereskedelem szolgálatában eltöltött több mint 44 éves munkájukuk elismerésül.

Az ünnepélyes keretek között lezajlott közgyűlést bankett követte a Tankó-féle kerthelyiségben s az itt megjelentek újlag meleg ünnepségekben részesítették a két kitüntetett társukat.

Románia állatkivitele júniusban

(Bukarest) Románia júniusban 3.235 májusban 4.060 db. szarvasmarhát, 623 (5.834) db. sertést, 17.860 drb. (5.629) juhot, 101.637 (72.435) kg. szalonnát és 72 lb. lovat exportált. A nagyban megnövekedett juhkivitel legnagyobb része Görgörországba ment, míg a szalonnamenyiségét teljes egészében Anglia vette át. Bertésre a legnagyobb fogyasztó Ausztria volt, ugyancsak a most első ízben kiírt mennyiség is oda ment.

* Az Áruforgalmibank R. T. Braşov—Brasó a konverziós törvény 52-ik paragrafusa értelmében felállítandó hitelezőnévsor elkészítése végett, ezennel felhívja betéteseit, hogy 10 napon belül pontos címüket a tulajdonukban levő betétkönyv számát és a betét összegét a bank-

nál, Kolostor-utca (Voevodul Mihai) 13. szám alatt jelentsék be. Áruforgalmibank Részvénytársaság.

BAROMFI ÉS TOJÁSPIAC BERLINBEN
A vágott baromfi piac irányzata növekvő felhozatalok mellett nyugodt volt. Az élőbaromfi felhozatal szintén erős, az árak visszamentek. Árak: levestyúk 60—62,2 pf., (82—85 f), csirke 62,5—65 (85—39) tömött liba 85—90 (116—122), kacsa 60—56 (82—99), élő román csirke 44—45 (59—60), fontonként, vámmal és költségekkel együtt. A román tojásért határállomáson RM 55.— (P 74.80) fizettek 1440 drb-os ládánként.

TEMESVÁRI TÖZSDE

Buza 78 kg-os 425—430, 74 kg-os 420—425, ótengeri 260—265, újtengeri novemberi szállításra 160, árpa 270, zab 250—255, rozs 320.

15 nyeremény
a 1.000.000 Lei
értékben

I. NYEREMÉNY

II. NYEREMÉNY

III. NYEREMÉNY

2 NYEREMÉNY

4 NYEREMÉNY

5 NYEREMÉNY

10 NYEREMÉNY

12 NYEREMÉNY

8.000.000 LEI
3.000.000 "
2.000.000 "
500.000 "
300.000 "
200.000 "
150.000 "
100.000 "

és azonkívül 26.158 nyeremény 60.000 leitől 5.500 lei értékig!

Mindezt az ÁLLAMI SORSJÁTÉK 5. HUZÁSA alkalmával AUGUSZTUS 28. és SZEPTEMBER 26. között osztják ki.

Ha még nem lenne sorsjegye, vegyen egyet.

Ha van sorsjegye, vegyen még egyet. Mentől több sorsjegye van, annál nagyobb a valószínűsége, hogy október 1. előtt milliomos lesz!

A ROMÁN OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Már 625 lej ellenében milliomos lehet. Vegyen tehát osztálysorsjegyet

„FORTUNA“ (Enkelhardt Sándor) főelárusítónál,
Brassó, Weiss Mihály-utca 5 szám.

Telefon: II—54. Postal megrendeléseket teljes diszkréció mellett azonnal teljesít, a Telefon: II—54.

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ

Árlejtések

ROMÁNIA

Allamvasutak vezérigazgatóságának árlejtése 40 km. földalatti kábelre. Határidő 1934 szeptember 18.

Monopoligazgatóság árlejtése 3 darab teherliftre. Határidő: szeptember 20.

EGYIPTOM

Közüktatásiügyi minisztérium részére: fehér kalikó és gyapjuszövetek, kézimunkákhoz. Határidő: szeptember 29.

TÖRÖKORSZÁG

Ankarai honv. bizottság részére: 10 ezer darab catgut, stb. Határidő: szept. 9

10 millió acéltömb és 1500 kg. acélhuzal

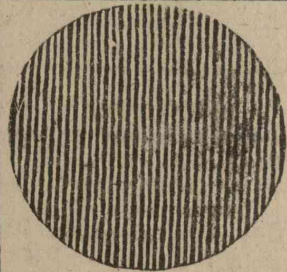
Határidő: szept. 20.
800 kg. tiszta ólom. Határidő: okt. 10.
Benzinállomások a légiforgalom részére, 200 m. szalagfűrész. Határidő: okt. 10. ber 10.

Főiskolák beszerzőbizottsága, Ankara részére: 1 db. 10—15 Goertz fényképezőgép, stb. Határidő: szept. 9.

Direction Générale Service Cartographique, Ankara nemez- és flanelanyagok. Határidő: szept. 8.

Kassimoachai tengerészeti felügyelőség beszerzőbizottsága részére: 20 tonna friss vaj, határidő: szept. 16.

Vilay-Adrinopolis-i bizottság részére: Szaliderei hid. Határidő: szept. 29.

A B. L. ÉS NÉPUJSÁG

KÖVETKEZŐ AJANDEKREGÉNYE

HEGYI ILONA:

FÁBIÁN & Co.

SPORT

Világrekordszüret! A nemzetközi uszósövetség a világrekordok tömegét hitelesítette

Férfiszámokban Amerika, nőiszámokban Hollandia vezet — „Elérhetetlennek” hitt eredmények a rekordlistán

Berlin, augusztus 30.

A nemzetközi uszósövetség legutóbbi ülésén a világrekordok egész sorát hitelesítette. Az új rekordok listája az uszósport fejlődésének tükröke. Olyan eredményeket érnek el napról-napra, melyeket nemrég mint az emberi teljesítőképesség legfelső határát emlegettek. Az új hiteles világrekordok a következők:

Férfi számok:

100 m gyorsúszás: 56,8 Peter Fick (USA),
300 yard gyors: 3:06,8 Jim Gilhula (USA),
300 m gyors: 3:24,4 Jim Gilhula (USA),
400 m gyors: 4:46,4 Shozo Makino (Japán),
440 yard gyors: 4:48,6 Jim Gilhula (USA),
500 yard gyors: 5:26,6 Jack Medica (USA),
500 m gyors: 5:57,8 Jack Medica (USA),
880 yard gyors: 10:15,4 Jack Medica (USA),
1000 yard gyors: 11:15,4 Jack Medica (USA),
1000 m gyors: 12:51,6 Makino (Japán),
12:42,6 Kusuo Kitamura (Japán),
400 m hát: 5:37,6 Kawatsu (Japán), 5:30,4

M. Kiyokawa (Japán),

4x200 m staféta: 8:38,8 Yale egyetem.

Női számok:

100 m gyors: 1:05,4 Willie den Ouden (Holl.),
1:04,8 Willie den Ouden (Holland),
100 yard gyors: 59,8 Willie den Ouden (Holl.),
220 yard gyors: 2:27,6 Willie den Ouden (Holl.),
300 yard gyors: 3:38,4 L. Knight (USA),
300 m gyors: 3:58 Willie den Ouden (Hollandia),
400 m gyors: 5:16 Willie den Ouden (Hollandia),
800 m gyors: 11:44,3 L. Knight (USA),
200 yard gyors: 2:49,5 Klara Dennies (Ausztrália),
100 m mell: 1:24,6 Else Jacobsen (Dánia),
200 m mell: 3:00,4 Hideko Machata (Japán),
400 m mell: 6:24,8 Hideko Machata (Japán),
500 m mell: 8:03,8 Hideko Machata (Japán),

Igy teniszezünk!

Dorothy Round angol bajnoknő tanácsai kezdőknek és haladóknak

ADOGATAS

Másfajta szerválásnál is mindig törekedjünk arra, hogy a labdát a reketttel megpörgessük. Ezzel elérjük, hogy a labda repülés közben kileng. A labdát mindig szög alatt érje a rekettfelület, ne pedig egyenesen szemközti. Amikor a labda már a reketthez ér, tegyünk egy kis oldalmozdulatot a kezünkkel, hogy a labda a hurozaton végiggyurulhasson. Az ilyen ütással elérjük azt, hogy a labda, miután az ellenfél pályáján földet ért, ellentétes irányban ugrik ismét a levegőbe, mint ahogy érkezett.

Gyakori hibája a kezdő játékosoknak, hogy túl közel állnak a háléhoz, ha a szervált labda feléjük érkezik. Ha azt látjuk, hogy ellenfeleink így játszanak, akkor úgy szerváljunk, hogy a labda lehetőleg a szerválóvonal közvetlen közelében essen le, tehát közvetlen az ellenfél lábainál. Ekkor csak meggömbölt testtartással tudja visszautánni a labdát és ütése rendszerint hibás lesz.

Nagyon fontos, a láb fűgése. Lehetőleg az

CSIKSZEREDAI SPORT CLUB—KEZDŐVÁSÁRHELYI SPORT EGYESÜLET 6:3.

A teniszsport fejlődése szempontjából örvenletes jelenség, hogy dícséretes gyakorisággal rendeznek városközi mérkőzéseket. Legutóbb Csikszeredán játszott a Csikszeredai Sport Club a Kézdivásárhelyi Sport Egységgel. Győzött a csikszeredai csapat 6:3 arányban.

Részeredmények: dr. Veress (CSC)—Rotten-

egész játék tartama alatt nehezedjünk lábujj-hegyre. Csak így érhetjük el, hogy pillanatnyi fennakadás nélkül futhatunk, foroghatunk és lendíthetjük testünket.

A jó szerválást csak fáradhatatlan tréninggel sajátíthatjuk el. Ne elégedjünk meg a tényleges játszmákkal. Ha ilyenről nem lehet szó, akkor is kérjünk meg valakit, hogy álljon feleltető oldalra és dobálja vissza a szervált labdákat. A komoly játék alapja a jó szervíz.

Minden tapasztalt játékos arra törekszik, hogy megnyerje legtöbb szerváló gémjét. Elméletben mindegyiket meg kell nyerni. Hiszen a szerválás megadja nekünk a lehetőséget, hogy tetszősszerinti pontra, tetszősszerinti sebességgel, tetszősszerinti pergetéssel lökjük ki a labdát. Ha ezt elértük, akkor meg is nyerhetjük a pontot, feltéve, hogy ütésünk teljesen úgy sikerült, ahogy akartuk. Ez pedig csak — ismétlem — végtelen, fáradhatatlan gyakorlással sajátítható el.

(Folytatjuk.)

bacher (KSE) 9:7, 6:4. Szántó (CSC)—Sera (KSE) 7:5, 6:2. Mágóri (KSE)—Schmidt (CSC) 10:8, 6:3. Pap (CSC)—Gábor (KSE) 6:2, 6:2. Dr. Veress, Schmidt (CSC)—Sera, Rottenbacher (KSE) 6:2, 6:2. Pap, Szántó (CSC)—Gábor, Mágóri (KSE) 4:6, 6:2, 6:2. Gábor Dora (KSE)—Papné (CSC) 6:3, 6:2. Aczél Sári (CSC)—Denes Magda (KSE) 6:1, 6:3. Vegyepáros: Gábor, Gáborné (KSE)—Pap, Papné (CSC) 6:4, 8:6. A

kézdivásárhelyiek közül, Gábor Dora eredményes játéka tűnt ki. A két testvéregyesület revánsmérkőzésre készül.

Labdarugás

FELFÜGGESZTETTÉK A NAC JÁTEKJOGÁT

— több más együletével együtt, — A NAC a Ripensianak tartozik tizenötezer lej. Rajta kívül a kolozsvári egyesületek közül a KAC, Haggibbor és KMSC működési jogát felfüggesztették fel, amíg nem rendezik szerződéses kötelezettségeiket.

ILYEFALVA

Rapid (Ilyefalva—Aldoboly)—Plevna Sepsi-szentgyörgy 3:2 (1:1).

TORDA

SS Aries—Dacia Dicsőszentmárton 6:1 (2:1).

LUPÉNY

Olympia PTT Arad—Minierul 2:1 (2:0)

Szeptember elsején este nyolc órakor ül össze Bukarestben a romániai futball-sport legfőbb szerve, az Elnöki Tanács, amely az idén különösen jelentős dolgokról hivatott dönteni.

HAT MÉG MINDIG NINCSEN VÉGE?...

— a Barátky-ügynek. A Hungária panaszt tett a magyar szövetségnél, hogy a Crisanától még nem kapta meg a kikötött összeget. A Hungária panasza a FIFA-hoz kerül.

Huszonöt Román Kupa-mérkőzés lesz vasárnap a kupamérkőzések első fordulóján.

Atlétika

Szász nemzeti atlétikai egyesület alakul?

Hir szerint Brassóban az a terv merült fel, hogy Erdély összes szász egyesületeinek atlétáiból egyetlen klubot alakítsanak. Így Brassó, Nagyszeben, Beszterce, Medgyes, Segesvár, Szászrégen, Szászsebes stb. szász egyesületeiből nagyon erős atlétagárdát tudnának összehozni.

Vízipólo

Magyarország vízipólocsapata Brightonban Anglia válogatottját győzte le 6:2 (3:1) arányban.

Célnövés

A magyar Dora Spanyolországban a sansebastiani versenyen a világ legjobb galamblovói között megnyerte a nagydíjat.

JÉGSZEKRÉNYT

2 állást keres

TEJSZÖVETKEZET

Brassó, Közép-u. 33.

Biri neni

szakácskönyve a legjobb és mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100— lej. Postán utánvétellel szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Világos, levegős

irodai helyiségek

központi fűtéssel kiadók, a „Kronstädter Allg Sparkassa” széknázában Brassó. Piața Libertății 26 - Telefon 6-43

Német zsebszótárak

A német szavak is latin (magyar) betűkkel szedve.

Lingua, Schenk: Kézi szótárak, 16., mindkét rész egybekötve Lej 120

Magyar—német rész, külön Lej 45

Német—magyar rész, külön Lej 45

Schidlof: Német liliput zsebszótár, 12., két rész egybe Lej 45

Lingua: Német liliput zsebszótárak, 32.,

Magyar—német rész, külön Lej 45

Német—magyar rész, külön Lej 45

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Székességi hírek

Sándor József asztalos. Önnél lapunk 180, augusztus 11. keltezésű számában már megadtuk a választ. Most sem mordhatunk egyebet.

„Tanácstalan 32.” Ilyen kérdésekben rettenetesen nehéz dolog tanácsot adni egy anyának, miután azonban kérte a véleményünket, nem térünk ki a kérdést elől. A természet az volna, hogy a leánykát a maga felekezetének megfelelő elemi iskolába adja, ha azonban későbbi tanítására is gondol és itt, Romániában akar felsőbb iskolákat járattatni a gyerekekkel, gondolnia kell arra, hogy idejében megtanulja az államnyelvét. A leghelyesebb talán ez volna: felekezeti magyar nyelvű iskolába járattatni a gyermeket, három-négy évig, mert a legfontosabb ügyebár mégis csak az anyanyelv, aztán románnyelvű állami iskolában folytatni a tanítást s rázánni egy-két évet az esetleges orosz.

Nádas József, Tasnád. Teljességgel igaz van, felháborodásért érzünk. Sajnos, nem én az egyedüli, aki hasonló helyzetbe kerül. Azonban én is és mi is tehetetlen helyzetben vagyunk: felelősségre vonni nem tudjuk azokat a hatóságokat, amelyek miatt az ön ügyének elintézése késik. Talán egy jó ügyvéd segítsen a kisérgetésnél. Arra nem vállalkozunk, hogy levelét mi továbbítsuk Bethlen gróf pártelnökéhez, hiszen ennek semmi indoklása nincs. Forduljon csak közvetlenül hozzá ön. Önt is éppen annyira meghallgatja, mint minket. Tályiméltára. Az elemi mindenesetre magyar nyelvű iskolában végezze el.

Szántóföld bérbeadása

A Brassó—bertaláni ev. lut. Egyház a nagy gyakorlótérén fekvő kb. 60 hold szántóföldet ad haszonbérbe 4 évre. Igénylők jelentkezzenek f. é. szeptember 9-én, vasárnap délután 3 órakor az egyházközséghez kaszinó helyiségében, Obrassó, Iskola-utca 1. szám alatt. Minden igénylő köteles holdanként 100 lej bérpénzt letétbe helyezni.

Pontos feltételek a bertaláni egyház gazdasági hivatalában, Hosszu-utca 237 szám alatt, hétköznapon délután 3—6-ig.

A bertaláni ev. lut. Egyház

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

Nr. 19.884—1934. C. I. 2394.
Serv. Economic.

ARLEJTESI HIRDETMEY

A Károly király-utca 37. szám alatti városi ház eladása céljából a városi polgármesteri hivatalban folyó évi szeptember hó 26-án délután 11 órakor egy második nyilvános árlejtés, lepecsételt, bélyeggel ellátott ajánlatokkal a nyilvános számvitelről szóló törvény rendelkezéseinek betartása mellett tartatik.

Az ideiglenes óvadék az ajánlott ár 5 százaléka.

A közelebbi feltételek a városi gazdasági hivatalban megtekinthetők.

Brasov, la 24. August 1934.

Comisia Interimară:

Președinte:

Dr. C. Dumitrescu-Părvu m. p.

Secretar General:
A. Precup m. p.

Fontos könyvjelzés 48 éven felüli férfiak számára!

A prostatamegnagyobbodás lényege, jelei és gyógyítása

Írta: Dr. Goldner Viktor urológus főorvos.

Fontos minden férfi számára, aki a rendkívüli elterjedt betegségben szenved, s bajára utmutatást és biztos gyógyulást akar nyerni. A mű stílusa világos és mindenki számára könnyen érthető.

Ára 102.— LEI. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában
Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.

ELEKTROTECHNIKAI

ZSEBKÖNYV

1934-İK ÉVI KIADÁS

Írta: Molnár János okleveles gépészmérnök. Tartalmazza a gyakorlatban előforduló összes elektrotechnikai ismereteket. — 370 oldal 460 ábrával. — Ára 264 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában. Brassó, Kapu-utca 56—58

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés negyszeri feladásánál 25%-os engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Hoffher cséplő, körül gyűrűs, 1000-es eladó és egy 6 hengeres Oakland-autó. Esetleg elcse rélném 8 vagy 900 al. Keresztes, Baiani Mare. *14234

Eladó 1 és fél tonnás International teherautó, esetleg egyes részei is. Kutilik Jusz-tinia, Făgăraș. 14138

Szecszyár részére alkalmas üzeme képes gőzkazán, egyszás négyzetméter fűtőfelületnél nagyobb, megvételre kerestetik, Weiss Bernát, Alba-Julia.

Gyógyszertár Biharmegyében átadó. Megbizott dr. Ney, Pál Oradea, Str. Alexandri 10.

1400—1500 mázsza vadlőhész elsőosztályú, marhának való sarjuszóna eladó. Azonnal szállíthat. Brassói nagylőmástól 500 m. távolságra. Ajánlatokat „Jóminőségű” jellegre a kiadóba. 14298

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla

Lakás

Gyárvállalat főutcában keres üzlethelyiséget, nagyobb fél-üzlet is megfelel. Leveleket „Üzlethelyiség” jellegre Rudolf Mossehoz, Cluj kérünk.

Állást nyer

Perfekt vaseszerelő azonnali belépéssel alkalmazást kap az Autobus Express Ocland S. A., Odorheiu gépjavító műhelyében. Ajánlatok igénymegjelöléssel fenti címre küldendők. 14237

Szorgalmas, tisztességes és megbízható paraszt-házaspár, aki gazdasági munkához ért, egy Bukarest melletti földbirtokhoz kerestetik. Jelentkezni Hosszu-utca 126. 14283

Feltétlen jó munkás uri fodrászsegédet keres Frizeria Corso, Sighişoara. 14299

Keresek fűtő és kézifonógépekhez szerelőmestert, Bercheu Constantin, Covasna.

Vegyes

Iskolás fiut vennék teljes ellátásba, Saguna-gimnáziumba járó fiam mellé. Jó bánásmód és elsőrangú ellátás, mérsékelt díjazás mellett. Megkérésüket „Saguna” jellegre kiadóba kérek.

Elvállal iskolásgyermekeket centrumban izr. uricsalád. Szerető, gondos felügyelet, zongorahasználat. Cim 14280 sz. latt a kiadóban.

Két gimnazista teljes ellátással és háztartással felvétetik. Brasov, Strada Regina Maria (Fekete-utca) 29. Kapuval szemben az emeleten. Román családnál. 14293

FIAIALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélvégnyelv. virágnyelv. stb. Ára színes borítóval 30 lej.